

TÜM FORMASYONLAR

İÇİNDEKİLER

Formasyon Türleri.....	02
Omuz Baş Omuz Formasyonu.....	04
Ters Omuz Baş Omuz Formasyonu.....	05
İkili Tepe Formasyonu.....	06
İkili Dip Formasyonu.....	07
Üçlü Tepe ve Dip Formasyonları.....	08
V Formasyonları.....	09
Çanak ve Ters Çanak Formasyonları.....	10
Boşluklar.....	10
Üçgen Formasyonları.....	12
Takoz Formasyonları.....	16
Bayrak ve Flama Formasyonları.....	18
Matematiksel Yöntemler.....	20
Osilatörler.....	20
Momentum.....	20
Relatif Güç Endeksi (RSI).....	21
Stochastic Oscillator.....	21
MACD.....	22
İndikatörler.....	23
Hareketli Ortalamalar.....	24
Parabolic Sar.....	25
ADX.....	25
Bollinger Bands.....	25
Teknik Analizde Uyumsuzluklar.....	27
Forex Terimleri.....	28

Formasyon Türleri

Omuz Baş Omuz Formasyonu

Ters Omuz Baş Omuz Formasyonu

İkili Tepe Formasyonu

İkili Dip Formasyonu

Üçlü Tepe ve Dip Formasyonları

V Formasyonları

Çanak ve Ters Çanak Formasyonları

Boşluklar

Üçgen Formasyonları

Takoz Formasyonları

Bayrak ve Flama Formasyonları

Matematiksel Yöntemler

Osilatörler

Momentum

Relatif Güç Endeksi (RSI)

Stochastic Oscillator

MACD

İndikatörler

Hareketli Ortalamalar

Parabolic Sar

ADX

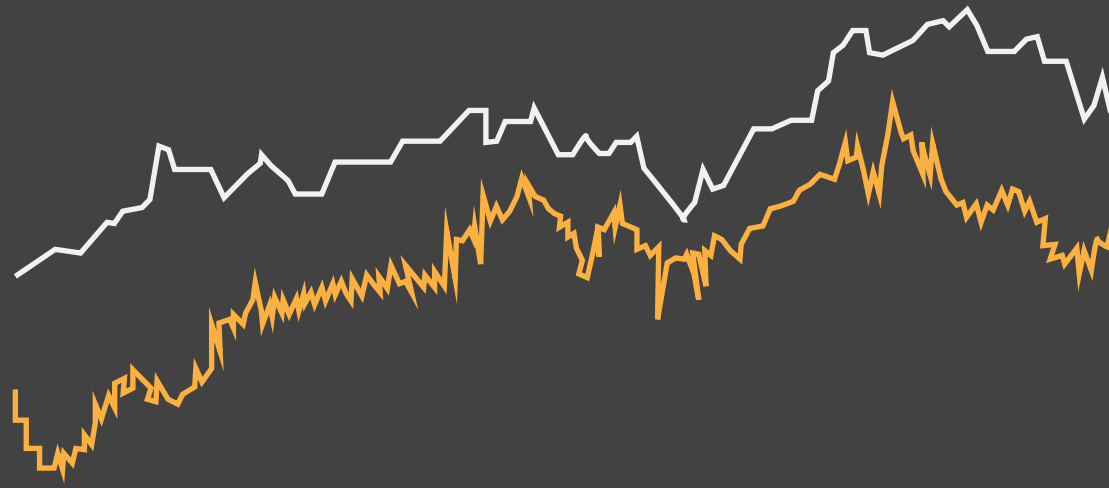
Bollinger Bands

Teknik Analizde Uyumsuzluklar

Pozitif Uyumsuzluklar

Negatif Uyumsuzluklar

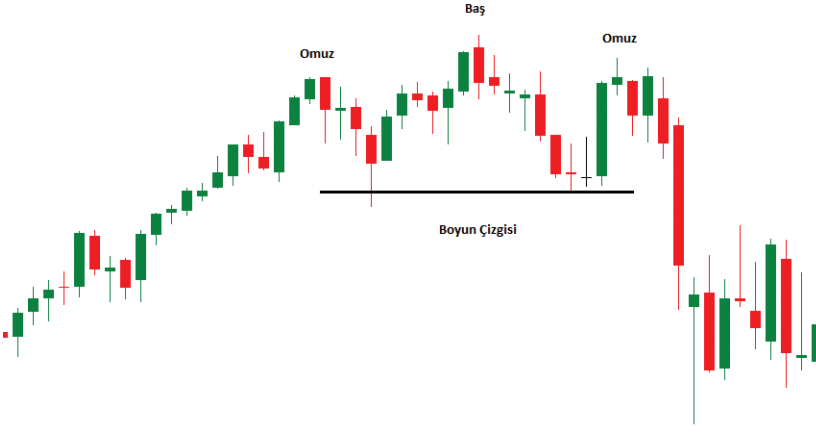
Forex Terimleri

Formasyon Türleri

Omuz Baş Omuz Formasyonu:

Teknik analizde omuz baş omuz bir dönüş formasyonudur. Tamamlandığında yükseliş trendinin sona erdiğini göstermektedir. Omuz baş omuz formasyonu sırasıyla sol omuz, baş ve sağ omuzdan oluşmaktadır. Sol ve sağ omuzların tepe seviyeleri birbirine yakınken, başın tepe seviyesi daha yukarıdadır. Sol omuz, baş ve sağ omuz bölgelerinden gelen satışların destek bulduğu noktaları birleştiren çizgiye, boyun çizgisi denmektedir. Bu formasyonunun tamamlanabilmesi için, boyun çizgisinin aşağı kırılması gerekir.

Ters Omuz Baş Omuz Formasyonu:

Teknik analizde ters omuz baş omuz bir dönüş formasyonudur. Tamamlandığında düşüş trendinin sona erdiğini göstermektedir. Ters omuz baş omuz formasyonu sırasıyla sol omuz, baş ve sağ omuzdan oluşur. Sol ve sağ omuzların dip seviyeleri birbirine yakinken, başın dip seviyesi daha aşağıdadır. Sol omuz, baş ve sağ omuz bölgelerinden gelen alışların direnç gördüğü noktaları birleştiren çizgiye, boyun çizgisi denir. Bu formasyonunun tamamlanabilmesi için, boyun çizgisinin yukarı kırılması gerekir.

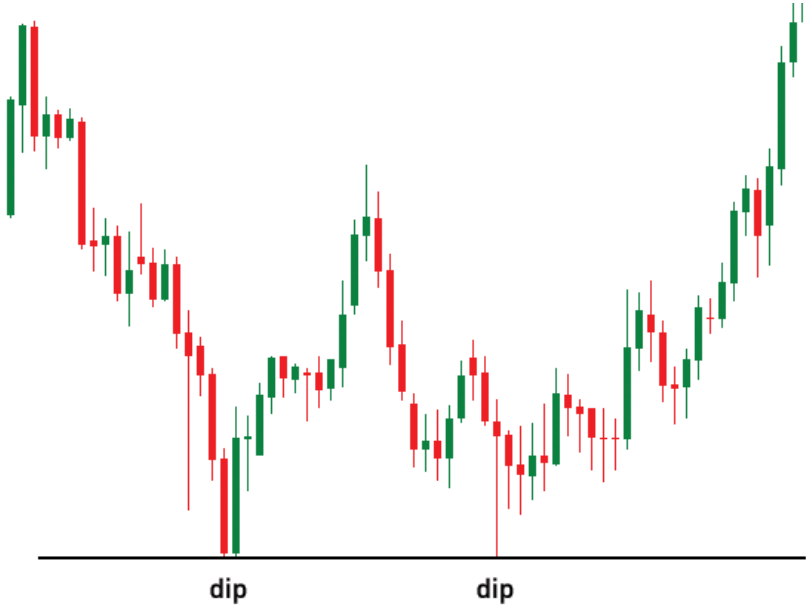
İkili Tepe Formasyonu:

Teknik analizde çift tepe bir dönüş formasyonudur. Tamamlandığında yükseliş trendinin sona erdiğini göstermektedir. İkili tepe formasyonunun tamamlanabilmesi için, fiyatların ikinci tepeden formasyon başlangıç noktasına ulaşip bu seviyeyi aşağı kırması gerekmektedir.

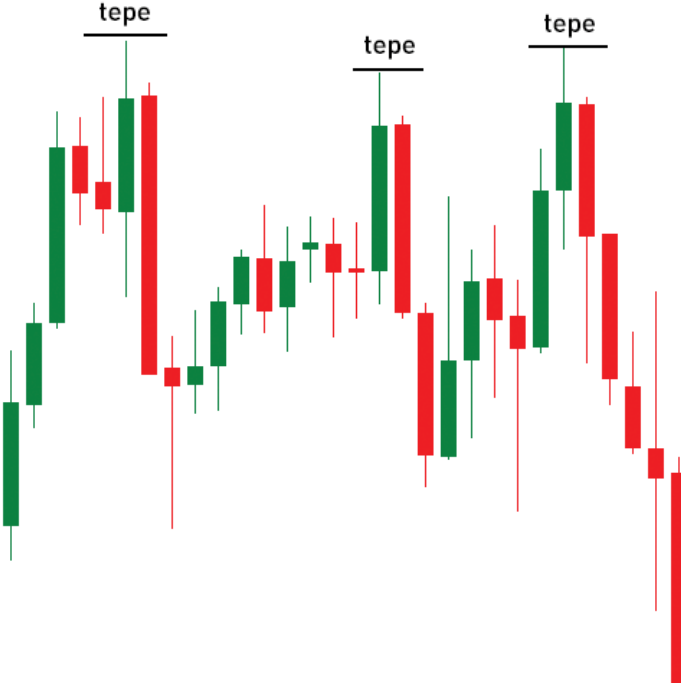
İkili Dip Formasyonu:

Teknik analizde ikili dip bir dönüş formasyonudur. Tamamlandığında düşüş trendinin sona erdiğini göstermektedir. Çift dip formasyonunun tamamlanabilmesi için, fiyatların ikinci dipten formasyon başlangıç noktasına ulaşip bu seviyeyi yukarı kırması gerekir.

Üçlü Tepe ve Dip Formasyonları:

Üçlü tepe ve dip formasyonu, teknik analizde kullanılan trend dönüşüm formasyonudur. İkili tepe formasyonunun görüldüğü paritelerde formasyon için çizilen dönüş çizgisinden tepki alımları gerçekleşerek üçüncü bir tepe oluşabilir. Benzer bir şekilde ikili dip formasyonunun dönüş çizgisinden gelen satış dalgası üçüncü bir dibin oluşumuna neden olabilir. Bu formasyon, zaman zaman omuz baş omuz formasyonu ile karıştırılabilir. Ancak zirvelerin hemen hemen aynı seviyede olması ile omuz baş omuz formasyonundan ayırt edilir. Üçlü tepe ve dip formasyonlarında genellikle trend dönüşleri sert olmaktadır. Ancak zaman zaman dönüş hareketi öncesi yatay bir seyir gözlenebilir.

V Formasyonları (V Tepe ve Dip):

Dalgalanmanın yüksek olduğu trendlerde, kimi zaman dönüş hareketleri sinyal üretmeksizin gerçekleşebilir. Bu formasyonda fiyat hızla aşağı düşerken aniden sert bir biçimde yükselişe geçer. Ters V formasyonunda ise yükseliş trendinde olan bir paritenin aniden düşüşe geçmesi gerekir. Bu formasyonda hareketler ani bir biçimde oluşur ve genellikle fiyatın yükseldiği piyasa koşullarında meydana gelir. Bu formasyonu izlerken ana trendi takip etmek, daha isabetli öngörülerde bulunabilmeyi sağlar. V formasyonları genellikle sert trendlerin sonunda görülür. Trendin sertliği, dönüş hareketlerinin de ani ve sert olmasına neden olabilmektedir. Yatırımcıya nokta atış yapma şansı tanımayan bir formasyon olması nedeniyle, yatırımcıların genel trendi izleyerek karar vermeleri daha doğru olacaktır.

Çanak ve Ters Çanak Formasyonları:

Çanak formasyonları düşen piyasa dönüşlerinde, Ters Çanak Formasyonları ise yükselen piyasa dönüşlerinde görülür. Ters Çanak Formasyonu genellikle varlık fiyatının ucuz olduğu, Çanak Formasyonu ise varlıkların yüksek fiyatlandığı piyasalarda görülmektedir.

BOŞLUKLAR:

Boşluk, hiçbir hisse senedinin el değiştirmedığı fiyat alanıdır. Günlük grafiklerde boşluklar, belirli bir hisse senedinin en düşük fiyatın önceki gündeki en yüksek fiyattan daha yüksek olduğu; ya da bir günün en yüksek fiyatının, önceki günün en düşük fiyatından

daha düşük olduğu zaman meydana gelir. Haftalık grafiklerdeki boşluklar ise, bir hafta içinde kaydedilen en düşük fiyatın, önceki hafta içinde kaydedilen en yüksek fiyattan daha yüksek; ya da bir hafta içinde gerçekleşen en yüksek fiyatın önceki haftaki en düşük fiyattan daha düşük olduğu durumlarda meydana gelir. Haftalık grafiklerdeki boşluklar günlük grafiklerde olduğu kadar sık meydana gelmemektedir. Aylık grafiklerde meydana gelen boşlukların oluşumu da günlük ve haftalık grafiklerdeki gibi olup; bunlar aktif olarak işlem gören hisse senetlerinde çok nadir görölmektedir. Bir boşluğun oluşmasında etkili olabilecek faktörler şu şekilde sıralanabilir: Bir hisse senedinin iki veya daha fazla piyasada işlem görmesi. İlgili hisse senedinin bir merkezdeki işlemleri belirli bir fiyattan kapandığında, bu merkezdeki fiyat hareketleri diğerk merkezleri de etkilemekte ve boşluğun oluşmasına neden olmaktadır.

- Bir merkezde işlemlerin kapanışı ile açılışı arasındaki sürede hisse senedinin fiyatını etkileyen önemli gelişmelerin meydana gelmesi,
- Bazı hisse senetlerinin piyasasının derinliğinin az olması,
- Bir hisse senedinin haftada sadece iki veya üç defa işlem görmesi durumunda boşluğun oluşması çok doğaldır.

Kopma Boşlukları: Sıkışma formasyonları sonrasında oluşan boşluk türüdür. Genellikle dip arayışında olan paritelerde görülür. Kopma boşlukları trendin yön değiştirebileceğine yönelik önemli bir sinyaldir.

Kaçış (Ölçme) Boşlukları: Genellikle trend sürecinin ortasında meydana gelmesi nedeniyle trendin zaman bakımından uzunluğunun ölçülmesi amacıyla kullanılırlar. Bu nedenle bu boşluk türüne ölçme boşlukları da denilir.

Bitkinlik Boşlukları: Trend zirvelerinde oluşan ve trendin zayıfladığı ve dönüşün yaklaştığı sinyali veren boşluklardır.

Ara Dönüş Formasyonu: Hem yükseliş trendinde hem de düşüş trendinde oluşan boşluklar arasındakalandönüş formasyonlarıdır. Bu formasyon oldukça nadir görülür ancak isabet oranı yüksek bir formasyondur. Bu nedenle hızlı yükseliş trendlerinde zirve yakınında boşluk oluşması ciddi bir dönüş uyarısıdır. Aynı mantıkla düşüş trendlerinde taban oluşumu sırasında oluşan boşluklar, trend dönüş sinyali olarak değerlendirilebilir.

Üçgen Formasyonları

Sıklıkla karışılan ve tespit edilmesi en kolay formasyonlardır. Çoğunlukla devam ederler. Orta vadeli trendde, fiyatların duraksama anlarında oluşsa da trend dönüşlerinde de görülebilirler. Orta vadeli trendlerde oluşmaları 3-4 hafta sürerken uzun vadeli trendlerde oluşum süreci 3-4 aya kadar sürebilir. Üçgenin uzunluğuna göre belirlenen 2/3 ya da 3/4 kırılma kuralları vardır.

Üçgen Formasyon Türleri:

a-Simetrik üçgen formasyonu

b-Alçalan üçgen formasyonu

c-Yükselen üçgen formasyonu

a- Simetrik Üçgen Formasyonu:

Her yükseliş zirvesinin, bir önceki zirvenin altında olması ve her düşüş hareketinin dip noktasının bir önceki dip noktasının üzerinde olması sonucu oluşurlar. Simetrik üçgen formasyonu, ortasından çekilen çizginin üst kısmı ile alt çizgisi arasında oluşan

simetrik şekilden dolayı bu ismi almaktadır. Çizgi çalışması yapılırken iki direnç ve iki destek noktasına temas etmesi istenir. Fiyatlar bu iki çizgi arasında sıkışmaya başlar. Formasyon üçgenin kırılması ile tamamlanmış olur ve bu kırılma anından sonra pozisyona girilir. Kırılmanın %3-%5 oranında olması güveni arttıracaktır. Tercih edilen ise kırılmanın yükselen işlem hacmi ile onaylanmasıdır. Genellikle trendin devamı şeklinde kırılır. Fiyatın üçgenin dip ve tepe seviyesi farkı kadar gitmesi gerekir aksi takdirde formasyonun başarısızlığa uğradığı kabul edilerek pozisyon kapatılır. Simetrik üçgen formasyonu güvenilir bir formasyon olmakla birlikte formasyon süresince fiyatın gideceği yönü belli etmediği için dezavantaj taşımaktadır. Trendin yönünü bulabilmek için formasyonun sona ermesi beklenmelidir.

b) Alçalan Üçgen Formasyonu:

Alçalan üçgenler, yukarıdan aşağıya doğru inen hipotenüslü konsolidasyon bölgeleridir. Hipotenüsün altında yatay olarak kuvvetli bir eğilim çizgisi bulunur. Bu eğilim çizgisinin aşağıya doğru kırılması genel olarak satıcıların piyasaya hakim pozisyona geçtiğine dair bir ipucudur; dolayısıyla satışa geçmek iyi bir karar olabilir. Buna göre alçalan bir üçgen, genellikle alçalan piyasalarda meydana gelir ve alçalan eğilimin devam edeceğini gösterir. Aşağıda alçalan üçgen formasyonlarına örnek verilmiştir.

c) Yükselen Üçgen Formasyonu:

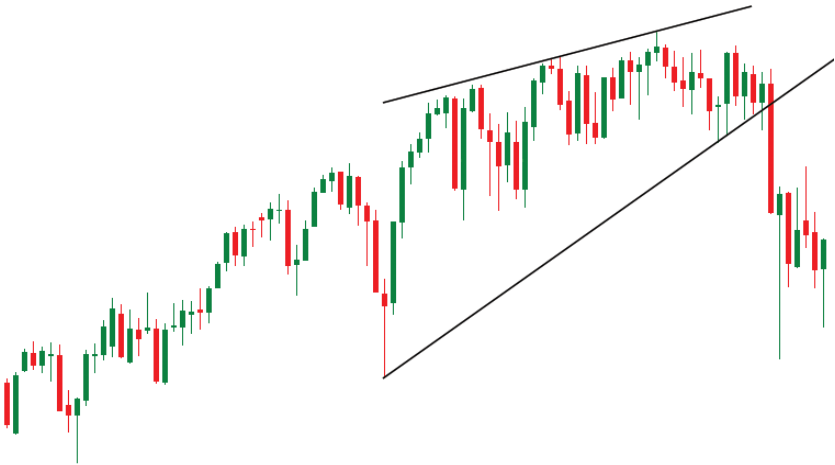
Yükseliş zirvelerinin, hemen hemen aynı seviyede kaldığı, buna karşın düşüş diplerinin sürekli yükseldiği üçgen formasyondur. Bu formasyonda, zirvelerdeki dirençlerin kırılmamış olmasına karşın, düşüş hareketlerinin her geçen gün zayıflıyor olması alıcıların çoğaldığı, satıcıların azaldığı anlamına gelmektedir. Bu formasyonda, diğer üçgen formasyonlarının aksine üçgenin tabanı, grafiğin sol tarafına bakmaktadır ve yine diğer üçgen formasyonlarında olduğu gibi çizgilerden birinin kırılması, formasyonun sona erdiği anlamına gelir ve bir dik üçgen ortaya çıkar. Yükselen üçgen formasyonları, talebin arttığı sinyalini verdiğinden dolayı, formasyon sonrası genellikle yükselen trend meydana gelir. Üçgenin yüksekliği kadar mesafe asgari hedeftir ve tam bu seviyelerde ciddi dirençler oluşabilir.

Gittikçe alçalan tepe ve gittikçe yükselen dip seviyelerinin bir sıkışma alanı oluşturması ile ortaya çıkan bu formasyonlar, kararsız piyasaların habercisidir. Üçgen formasyonları ile karıştırılan bu formasyonların farkı destek ve direncin belli bir yöne doğru daha eğilimli olmasıdır. Bu formasyonların oluşması çoğunlukla 2-3 hafta sürmekte ve 2/3 kırılma kuralının uygulanması güvenilirliğini arttırmaktadır. Takoz formasyonları alçalan takoz ve yükselen takoz olarak sınıflandırılmaktadır:

a) Yükselen Takoz Formasyonu:

Yükselen takoz formasyonları, yükselen trendlerde görülürler. Görünümü nedeniyle yükseliş sinyali olarak yorumlanabilirler. Ancak bu formasyon çok ciddi bir düşüş sinyalidir. Çünkü alıcıların sürekli daha yüksek fiyattan alım yapmaları sonucu fiyatın aşırı yükselmesi, bir noktadan sonra alıcıların cesaretini kırarak talebin düşmesine ve dolayısıyla fiyatın da düşmesine neden olmaktadır. Formasyonun tamamlanması ve düşüş trendinin başlayabilmesi için alt çizgi mutlaka kırılmalıdır.

b) Alçalan Takoz Formasyonu:

Yükselen takoz formasyonlarının tam tersidir. Satıcıların sürekli daha düşük fiyattan satış yapmaları sonucu fiyatın aşırı düşmesi, satıcıların cesaretini kırarak arzın düşmesine ve dolayısıyla fiyatın yükselmesine neden olmaktadır. Formasyonun tamamlanması ve yükseliş trendinin başlayabilmesi için üst çizgi mutlaka kırılmalıdır.

Bayrak ve Flama Formasyonları

Bayrak Formasyonları:

Genellikle 1-3 hafta arasında meydana gelmektedir. Şekil bakımından bayrağı andıran formdadır. Bu formasyon türü genellikle trendlerin ortalarında görülür. Bayrak formasyonları trendin yavaşladığı ancak tekrar aynı hız da devam edeceği şeklinde yorumlanabilir. Bu formasyonlar genellikle devam formasyonu olarak görülür ancak çok nadir de olsa trend dönüşlerinde de meydana gelmektedir. Diğer dönüş formasyonları gibi bayrak formasyonlarında da işlem hacmi izlenmelidir. Formasyon başlamadan önce işlem hacmi oldukça yüksektir. Ancak formasyonun başlamasıyla işlem hacmi belirgin şekilde düşer. Yükselen trendlerde görülen bayrak formasyonlarında, üst çizginin yüksek işlem hacmiyle birlikte kırılması durumunda yükselen trendin devam etmesi beklenir. Düşüş trendlerinde görülen bayrak formasyonları ise genellikle daha kısa süre içerisinde oluşmaktadır. Düşüş trendlerinde oluşan bayrak formasyonlarında da alt çizgi kırılırken işlem hacmi yükselir. Ancak düşüş trendlerinin yapısı gereği formasyon sonrasında genellikle hacim düşüktür.

Flama Formasyonları:

Oluşum, gelişim ve sonuç bakımından bayrak formasyonlarına çok benzeyen bir formasyon türüdür ancak bayrak formasyonlarına göre daha kısa sürelidir. İki formasyon arasındaki en önemli farklılık, şekilleridir. Bayrak formasyonu bayrağı andıran bir paralel kenar şeklindekiyken flama formasyonu, flamaı andıran bir üçgen şeklindedir. Flama formasyonları şekil bakımından simetrik üçgen formasyonlarına benzemektedir. Bu nedenle de sıkça karıştırılmaktadır. İki formasyon arasındaki temel fark flama formasyonu öncesinde sert bir hareketin meydana gelmesidir. Zaten bu sert hareketin oluşturduğu göndere benzeyen şekil kolaylıkla fark edilebilir.

MATEMATİKSEL YÖNTEMLER

Teknik analizde, finansal bir enstrümanın fiyatını belirli bir süreçten geçirmek ve o enstrümanın piyasa koşulları hakkında bilgi sahibi olmak için matematiksel yöntemler kullanılmaktadır.

Osilatörler

Piyasanın aşırı alış ya da aşırı satış bölgesinde olup olmadığını belirleyen göstergelerdir. Osilatör yukarı uca eriştiğinde aşırı alış bölgesinde, aşağı uca eriştiğinde aşırı satım bölgesindedir. Kısaca osilatörler finansal bir enstrümanın ucuz mu yoksa pahalı mı olduğunu gösterir.

Başlıca Osilatörler

Momentum:

Momentum fiyatın gidişatını ölçen bir göstergedir. Belli bir zaman dilimi içerisinde fiyatların yönünün, miktarının ve şiddetinin takibini sağlamaktadır. Daha çok kısa vadeli bir gösterge olarak kullanılır. Kısaca ilgili enstrümanın belirlenmiş bir süre içinde ne kadar kazandırdığını veya kaybettirdiğini endeks olarak belirten bir göstergedir. 12-14 günlük periyodlar daha olumlu sonuçlar vermektedir fakat kullanılan vade, ilgilenilen senede ve uygulanan stratejilere göre değişebilir. Momentum göstergesinin en önemli özelliği hem trend yapan hem de yatay piyasalarda kullanılabilir olmasıdır. Momentum hem artı hem eksi değer kazanabilir. Eğer son gün kapanış fiyatı, x gün öncesinin kapanış fiyatından daha büyük olursa, momentum bir artı değer kazanacaktır ve piyasanın artış eğilimine sahip olduğunu gösterir. Eğer en son günün kapanış fiyatı, x gün öncesinin altında olur ise, momentum eksi değer kazanacaktır ve piyasanın düşüş eğilimine sahip olduğunu gösterir. Eğer indikatör sık sık değer değiştiriyorsa, piyasada fiyatların dalgalanma oranı yüksek olduğunu belirtir.

Momentum grafiği 0 eksenini etrafında dalgalanmaktadır. İndikatör eğrisinin sıfır çizgisini geçmesini genel eğilimin yön değiştirdiğini göstermektedir. Bu durum piyasada dengelerin bozulduğu anlamına gelmektedir. Çizginin sıfır hattını aşığıdan yukarıya geçmesi, alım sinyali, bunu tersi ise satış sinyali olarak kabul edilmektedir.

Relatif Güç Endeksi (RSI):

Relatif Güç Endeksi en çok bilinen osilatörlerden biridir. İlk olarak J.Welles Wilder tarafından, Haziran 1978 tarihli Commodities (Futures) Magazin'deki bir makalede adı geçmiştir. Bu kavram enstrümanın kendi içindeki gücünü ölçer ve aşırı alım, aşırı satım sinyalleri üretir. RSI hızlı hareket ettiği için alt sınır 30, üst sınır da 70 olarak tutulur. RSI osilatöründe eğer çizgi 30 alt sınırın altına inerse aşırı satış ve 70 üst sınırın üstüne çıktıysa aşırı alım gösterir, bu seviyelerden geri dönmek için bir pozisyon arayışında bulunulabilir. RSI osilatörü yatay piyasalarda daha başarılı sonuçlar verebilir.

Stokastik Osilatör:

Bir enstrümanın seçilen bir dönem için kapanış fiyatlarını günlük en yüksek ve en düşük seviyelerine göre ölçen ve fiyatların dönüm noktalarını belirten göstergedir. Bu göstergeye, belirlenen zaman içinde fiyatların en düşük veya en yüksek seviyeler arasındaki yerinin saptanması yöntemi de denebilir. Genellikle hızlı hareket eden vadeli işlem piyasalarında ilgi gören bu göstergeye göre yükselen piyasalarda fiyatlar genellikle gün içinde taradıkları fiyat seviyelerinin üst taraflarında kapanırlar. Doyuma erişmeye başlayan piyasalarda kapanış fiyatları gün içi en yüksek değerlerden uzaklaşmaya başlar ve düşüşe geçen borsalarda fiyatlar gün içi gördükleri en düşük değerlere yakın yerlerde kapanır. Stokastik, son periyotta kapsanan fiyat alanı ile karşılaştırıldığında, bir fiyatın 0 ile 100 arasındaki bir ölçekteki konumunu belirler. Stokastik, fiyatlar artarken kapanış fiyatının

işlem aralığının yukarısına doğru kapatma eğiliminde olduğu gözlemine dayanır. Bunun tersi olarak aşağı trendlerde kapanış fiyatları, işlem aralığının aşağılarına yakın bir yerde olma eğilimindedir.

MACD (Moving Average Convergence/Divergence):

Orta vadeli bir göstergedir. Kısa adı MACD olan “Moving Average Convergence/Divergence” (hareketli ortalamaların yakınsaması / ıraksaması) yönteminde, üssel (exponential) hareketli ortalamalar kullanılır. MACD yöntemi fiyatlarda trend söz konusu olduğunda daha tutarlı sonuç verir. Bunun nedeni hareketli ortalamaları esas almasıdır. MACD, 12 günlük hareketli ortalamadan, 26 günlük hareketli ortalamanın çıkartılmasıyla hesaplanır. Çıkan sonuç, sıfırın altında ve üstünde hareket eden bir indikatördür. MACD sıfırın üzerinde olduğu zaman, 12 günlük hareketli ortalama değeri 26 günlük hareketli ortalama değerinden daha yüksek demektir. Bu da bir boğa piyasası anlamına gelir ki, mevcut beklentilerin (12 günlük ortalamalar) daha önceki beklentilerden (26 günlük hareketli ortalama) daha fazla güçlü olduğunu gösterir. Bu, arz talep dengesinde bir boğa piyasası, yani yukarı trend yönünde bir değişim olduğunun belirtisidir. MACD sıfırın altında ise, 12 günlük hareketli ortalama değeri, 26 günlük hareketli ortalama değerinden daha düşük demektir. Bu ise arz talep dengesinde bir ayı piyasası, yani aşağı trend yönünde bir değişim olduğunun belirtisidir.

- Trendleri erken teşhis etmekte ve trend dönüşlerini bulmakta kullanılır.
- Bir hızlı bir de yavaş, toplam iki hareketli ortalamadan oluşur. Dik doğrular iki hareketli ortalama arasındaki mesafeyi ölçer.
- Kısa hareketli ortalama, uzun olanın üstünde ise boğa piyasası; kısa hareketli ortalama uzun olanın altında ise ayı piyasası hakimdir.

İndikatörler

İndikatörler, teknik analiz yapılırken, grafiklerle beraber kullanılırlar. Piyasalarda analiz yapılırken, yatırımcının teknik bilgi edinmesine yardımcı olur. Yatırımcılar, indikatörleri kullanarak piyasada al sat kararı verebilir. Önemli olan indikatörlerin verdiği al sat sinyallerini, diğer indikatörlerle de birleştirebilmek ve doğru kararı alabilmektir. İndikatörler osilatörlerden farklı olarak enstrümanın fiyatı ile ilgili bir bilgi vermez. Bunun yerine piyasada bir trend olup olmadığını ölçerler. Ancak bu trendin yönü belli değildir. Trendin var olup olmadığı indikatörlerle tespit edildikten sonra, trendin yönüne göre işleme girilebilir.

Başlıca İndikatörler

1. Hareketli Ortalamalar:

Hareketli ortalamalar (HO), teknik analizde kullanılan popüler bir göstergedir. Fiyatların belirli bir zaman dilimindeki ortalamalarını gösterir. Matematiksel bir hesaplama sonucu elde edildiği için, subjektif olarak çizilen yatay destek/direnç ve trend çizgilerine göre güvenilirliği oldukça yüksektir. Hareketli ortalamalar, özellikle trendlerin yaygın olduğu piyasalarda başarılı destek ve direnç seviyeleri olarak işlev görür. Örneğin, fiyatın hareketli ortalamasının altında olması durumunda, hareketli ortalama direnç konumundadır. Fiyatın hareketli ortalamasının üstünde olması durumundaysa hareketli ortalama seviyesi destek konumundadır. Hareketli ortalama ile kastedilen son x gündeki kapanış fiyatlarının ortalamasının alınmasıdır. Gelecekteki fiyatların tahmin edilmesinde kullanılır. Hareketli ortalamasının eğilimine bakarak, fiyatların ne yöne gideceği hakkında bir çıkarım yapılabilir.

a. Basit Hareketli Ortalama (Simple Moving Average):

Tercih edilen zaman dilimi içindeki tüm kapanış fiyatlarının toplamının, gün sayısına bölünmesi ile oluşturulan hareketli ortalamadır. Hesaplanırken, bütün kapanışların aynı önem derecesinde kabul edilmesi nedeniyle, aylar öncesinde fiyatı etkileyen kısa vadeli gelişmelerin ortalamayı etkilemesi nedeniyle güvenilirliği ağırlıklı ve üssel hareketli ortalamaya göre düşüktür. Bu nedenle, basit hareketli ortalamaları mümkün olduğu kadar kısa vade için kullanmak, daha isabetli sonuçlar doğurmaktadır.

b. Üssel hareketli ortalama (Exponential Moving Average):

Üssel hareketli ortalama, ağırlıklı hareketli ortalama gibi son günleri ön plana çıkarırken, basit hareketli ortalama gibi ilk günleri ihmal etmez. Öncelikle ortalaması alınacak gün sayısı tespit edilir ve daha sonra üssel faktörün bulunabilmesi için 2 rakamı seçilen gün sayısına bölünür. Bir sonraki aşamada seçilen gün sayısı için basit hareketli ortalama alınır. Daha sonra seçilen gün sayısının son günü kapanış değerinden, basit hareketli ortalama çıkarılır. Bulunan sonuç üssel faktör ile çarpılır. Elde edilen sonuç pozitif ise basit ortalamaya eklenir. Eğer sonuç negatif ise basit ortalamadan çıkarılır.

c. Ağırlıklı Hareketli Ortalama (Weighted Moving Average):

Basit hareketli ortalamada bütün günlerin ağırlığının eşit olması, uzun dönem için hesaplanan hareketli ortalamaların güvenilirliğini azaltmaktadır. Bu nedenle geliştirilen bu ortalamanın hesaplanmasında geçmişten günümüze azalan ağırlıklar kullanılır. Örneğin, 15 günlük ağırlıklı hareketli ortalama hesaplanırken bugünün kapanış fiyatı 15 ile çarpılır. Dün gerçekleşen kapanış fiyatı 14, bir önceki gün 13, 15 gün önceki başlangıç günü ise sabit bırakılır. Yani bugünden 14 gün öncesine kadar bu ağırlık birer basamak azaltılır. Bu ağırlıklar, kapanış fiyatı ile çarpılır ve ağırlıklı kapanış fiyatları toplamı değeri elde edilir. Daha sonra kullanılan ağırlıklar toplanarak toplam ağırlık

değeri elde edilir. En son olarak ağırlıklı kapanış fiyatları toplamı, toplam ağırlık değerine bölünür ve böylece ağırlıklı hareketli ortalama hesaplanmış olur.

2. Parabolic Sar:

Parabolic Sar, volatiletinin olduğu piyasalarda yanlış sinyaller üreten bir indikatördür. Trendlerin varlığı söz konusu ise Parabolic Sar indikatörü al sat sinyali üreterek yatırımcıya pozisyon değiştirmesini söyler ve bu konuda çok başarılı bir göstergedir. Parabolic Sar, stop and reversal kelimesinin baş harflerinden meydana gelir. SAR, ilgili enstrumanın hareket ettiği yönde artan değerleri hesaba katarak, fiyatın bu değerlerin altına ve üstüne çıkmasını, trendlerin gücü ile bitişini hesaplar. Parabolic Sar, çok kullanılan bir göstergedir. Profesyonel olan ya da olmayan tüm analistler tarafından sıkça kullanılır. Parabolic Sar kullanılarak kısa vadede kâr sağlanabilir ancak SAR trend yakalama konusunda gelişmiş bir indikatör olduğu için uzun vadede daha başarılı bir indikatördür.

3. ADX: Açılımı Average Directional Movement Index'tir. Çok sık kullanılmadığı gibi, trend belirlemede yada önemli fiyat hareketlerinden önce görülen yanlış sinyalleri filtre etmesi açısından kullanılması gerekli bir teknik göstergedir. Ayrıca diğer göstergeler ile birlikte kullanıldığında güvenli kararlar alınmasında yardımcı olur. ADX diğer teknik göstergelerden farklı olarak alım satım sinyallerini üretmekten çok trendin varlığı konusunda fikir verir. Eğer standart sapmalar arasındaki fark 30'dan fazlaysa piyasada trend vardır biçiminde yorumlanabilir. 30'un altında ise piyasanın yatay olduğu kabul edilir ve osilatörlerle alış-satış yapılması tavsiye edilir. Bu gösterge bir fiyat hareketi ne kadar çok işlem adedi ile gerçekleşirse o kadar güvenilir olduğunu ifade eder.

4. Bollinger Bands: Finansal piyasalarda alış-satış işlem sinyali

retmesi amacıyla etkin olarak kullanılan Bollinger Bantları, ilk olarak ünlü analist ve trader John Bollinger tarafından 1980 yılında piyasalardaki değişimleri daha hızlı ölçebilmek için tasarlanmış bir tekniktir. Yatırım aracının gelecekteki fiyatını tahmin etme, piyasadaki oynaklıkları daha hızlı görme ve hızlı aksiyonlar geliştirebilme amacına hizmet eden Bollinger Bantları, en çok kullanılan teknik analiz indikatrlerindedir. Özelikle Forex gibi volatilitenin yüksek olduğu piyasalarda başarı oranı çok yüksektir. Bollinger Bantları, trendlerle ilgili çok büyük sinyal sağlayıcıdır ve yatırımcıya sunduğu avantajlardan bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz;

- Yeni bir trend başlangıcının belirlenmesi,
- Trendin yönü,
- Tepe ve dip seviyeleri,
- Fiyat hedefleri,
- Fiyatlardaki sıkışma,
- Fiyat hareketlerinin volatilitesi

Bollinger Bantları, alt, orta ve üst olmak üzere 3 ayrı eğriden meydana gelir. Orta Bollinger Bandı 20 günlük basit hareketli ortalamayı baz alarak hareket eder. Alt ve üst bantlar 20 günlük hareketli ortalamanın aşağı ve yukarı yönde 2 standart sapma değeri kadar kaydırılması ile oluşur. Üst ve alt bantların rolü, ortalama kapanış fiyatlarının en yüksek ve en düşük noktalarının belirlenmesidir. Alt bant ile üst bant önemli destek ve direnç seviyeleri konumundadır. John Bollinger baz alınan hareketli ortalamanın değerini 20 periyot olarak nerse de bu değişken farklı piyasalarda, farklı enstrümanlarda ve farklı srelerde değiştirilerek optimize edilir. Uygulamada ise en çok 20 günlük hareketli ortalama kullanılmaktadır.

Teknik Analizde Uyumsuzluklar

Teknik analizde kullanılan her bir göstergenin kendine özel alım satım sinyali üretme koşulu vardır. Gösterge ve fiyat hareketleri arasındaki farklılık olarak da ifade edilen uyumsuzluklar önemli sinyallerdir. Uyumsuzluklar trend dönüşlerinin habercisidir ve yatırımcılara önemli fırsatlar sunar. Uyumsuzlukların tespitinde yapılacak öncelikli çalışma fiyat ve gösterge grafiği üzerinde trend çalışması yapmaktır.

Alım yönünde sinyal üreten uyumsuzluklar pozitif uyumsuzluk, satım yönünde ki uyumsuzluklar ise negatif uyumsuzluk olarak adlandırılmaktadır. Buradaki detay ise alış yaparken dip seviyelerinin oluşturduğu sinyallere, satışlar için ise tepe seviyelerinin oluşturduğu sinyallere bakmaktadır.

Pozitif Uyumsuzluk: Pozitif uyumsuzluklar, fiyatların düşüş trendinde olduğu, yani her yeni fiyat çizgisinde diplerin daha aşağı seviyede olduğu durumlarda söz konusudur. Fiyat seviyeleri yeni dipler yaparken gösterge dipleri buna uyum sağlamıyor ve daha yüksek seviyelerde oluşuyorsa, piyasanın alım yönünde trend değiştireceği beklentisi oluşmalıdır. Fiyat dipleri ile gösterge dipleri birbirleri ile uyumlu hareket ediyorsa, yani bir uyumsuzluk yoksa düşüş trendi teyit edilmiş olur.

Negatif Uyumsuzluk: Negatif uyumsuzluklar fiyatların yükseliş trendinde olduğu, yani her yeni fiyat çizgisinde tepelerin bir önceki tepe seviyesine göre daha yukarıda olduğu durumlarda söz konusudur. Fiyatlar yeni tepeler yaparken gösterge bir önceki tepesini geçemiyor ve yeni tepeler daha aşağıda kalıyorsa, piyasanın satış yönünde trend değiştireceği beklentisi oluşmalıdır. Fiyat tepeleri ile gösterge tepeleri birbirleri ile uyumlu hareket ediyorsa, yükseliş trendi teyit edilmiş olur.

FOREX TERİMLERİ

Açık İşlem: Alım ve satım işlemlerine konu olan finansal araçların henüz kapatılmayan yani aktif olan pozisyonlarıdır.

Açık Emir: Bir finansal aracın belirlenen fiyatında gerçekleşmesini bekleyen pasif emirdir.

Açık Piyasa İşlemleri (API) (Open Market Operations): Merkez bankaları tarafından yürütülen, para arzının artırılması veya azaltılması amacıyla hazine kağıtlarının alınıp satılması işlemleridir.

Alış Fiyatı (ASK): Yatırımcıların alış işlemi yapmaya istekli oldukları fiyattır.

Alış Sinyali: Bir yatırım aracını satın almak için doğru zamanın ve uygun koşulların oluştuğuna işaret eden sinyaldir. MACD indikatörü, sinyal çizgisinin üzerine çıktığında bu alış sinyali olarak algılanır.

Alış ve Satış İşlemi: Forex'te baz para biriminin değer kazanacağını düşünerek alış işlemi, değer kaybedeceğini düşünerek ise satış işlemi yapılır.

Alış/Satış Spread: Bir paritenin alış ve satış fiyatları arasındaki farktır.

Altın Standardı Sistemi: Eskiden bir para biriminin değerini belirlemek için kullanılan sistemdi. Para biriminin değeri, belli bir ağırlıktaki altının değerine denk tutulurdu. Bu sistemin kullanıldığı zamanlarda altının, para birimi değeri karşısındaki değeri sabitlenmiş olurdu.

Amerikan Tipi Opsiyonlar: Alıcı hakkını satın aldığı tarih ile vade sonu arasında herhangi bir zaman diliminde kullanabilir.

Ana Para Birimi: Aracı kurumların muhasebe kayıtlarında kullandığı para birimidir. Forex piyasasında genellikle ABD Doları kullanılmakla birlikte, İngiliz Sterlini, Euro veya Avustralya Doları da kullanılabilir.

Aracı Banka: Genellikle yabancı bir banka için çalışan yerel bankadır.

Arbitraj: Pazarlar arasındaki küçük fiyat farklarından avantaj elde etmek amacıyla yapılır. Fiyatların ucuz olduğu piyasadan alınarak pahalı olduğu piyasadan satılması işlemidir.

Arka Ofis: Finansal kurumların hesap görme, idari işler ve raporlama işlerinin yapıldığı yerlerdir.

Aroon: İşlem yapılan emtiaya da döviz paritesinin trend içinde olup olmadığını ve trend içinde ise trendin ne kadar güçlü olduğunu anlamak için kullanılan bir indikatördür. Aroon indikatörü sıfırın üzerindeyken yukarı trend olduğunun, sıfırın altındayken de aşağı trend olduğunun sinyalini verir. İndikatör sıfırdan ne kadar uzaklaşırsa trendin o kadar güçlü olduğu kabul edilir.

Aroon Osilatörü: Üst aroon indikatöründen, alt aroon indikatörünün çıkarılması ile elde edilir. Aroon indikatörü 0 ile +100 arasında hareket ederken, aroon osilatörü(-)100 ile (+) 100 arasında hareket eder ve sıfır çizgisi merkez olarak kabul edilir.

Artan Trend Kanalı: Artan trend kanalı, aşağı yönlü dalgaların dip noktalarını birleştirir ve bir trend çizgisine paralel hareket

eder. Artan trend kanalı ve trend çizgisi yukarı yönlü bir trendin sınırlarını oluşturur. Bu ayı piyasasında kullanılır.

Artan Üçgen: İki trend çizgisinin birleştirilmesi ile elde edilen iki yönlü fiyat analizidir. Aşağıdaki trend çizgisi yükselirken, yukarıdaki trend çizgisi yatay olur. Bu da genellikle boğa piyasalarında kullanılır.

Arz: Yatırımcının satış yapmak için hazır olduğu fiyat.

Aşırı Alış: Fiyatların çok fazla yükselmiş olması ve yön değiştirebileceği durumu ifade eden teknik bir terimdir. Stochastic Oscillator veya RSI (Relative Strength Index) gibi osilatörler ile belirlenebilen aşırı alış/satış bölgelerinde indikatör çizgisi söz konusu bölgeleri tespit eden seviyeleri kırdığında fiyatların yön değiştireceği ön görülür.

Aussie: Avustralya Doları.

Average Directional Index (ADX): J.Welles Wilder tarafından geliştirilmiş, belli bir yöndeki hareketi gösteren indikatör sisteminin bir parçası olan teknik bir indikatördür.

Average True Range (ATR): Volatilitiyi ölçen bir indikatördür. Yüksek ATR değerleri, yüksek volatilitiyi ve dolayısı ile hacimli, ani işlemlerin sinyalini verir. Düşük ATR ise paritenin yavaş hareket ettiğini gösterir.

Avrupa Merkez Bankası (AMB): Avrupa Para Birliği'nin merkez bankasıdır.

Avrupa Tipi Opsiyonlar: Alıcı, sözleşmeden doğan hakkını sadece vade sonunda kullanabildiği opsiyon türüdür.

Ayı Piyasası: Piyasada satışın hakim olmasıyla, fiyatların değer kaybettiği piyasa koşullarıdır.

Bakiye: Kâr ve zarardan sonra serbest kalan tutar.

Banka Çizgisi: Bir banka tarafından müşteriye verilen kredi sınırıdır.

Bankalar Arası Para Piyasası: Bankalar arasında kısa vadeli fonların alınıp satıldığı piyasalardır.

Bant: Bir para biriminin başka bir para birimi karşısındaki değeri, ilgili devletin izin verdiği fiyat aralığında dalgalanabilir. Bu fiyat aralığına bant denir.

Basit Faiz: Bir yatırımın, yatırım dönemi süresince sadece anaparasının kazandığı faiz oranıdır.

Başlangıç Marjini: Yatırımcının pozisyon açabilmesi için aracı kuruma yatırması gereken teminat tutarıdır.

Bayrak Formasyonu: Bayrak formasyonları, mevcut trendin tersi yönündeki fiyat hareketlerinin oluşturduğu ve trend hareketinin devam edeceği sinyalini veren formasyonlardır. İstikrarlı bir piyasa hareketi içinde yaşanan kısa duraklamaları oluştururlar.

Baz Döviz ve Karşıt Döviz: Baz Döviz Paritelerde teminat hesaplamada kullanılan ilk para birimidir. Karşıt Döviz ise kâr yada zararın ve Swap tutarının hesaplanmasında kullanılan ikinci para birimidir. EUR/USD paritesi 1.3500 iken alım işlemi yaptıysanız eğer 100.000 EUR alıp 135.000 USD satmışsınız demektir. EUR/USD paritesinde EUR baz döviz, USD ise karşıt döviz'dir.

Baz Puan: İşlem fiyatındaki en son hanedir. Çoğu döviz çiftinde

bu puan 1/10000'dir. Bu oranın en çok bilinen istisnası baz puanı 1/1000 olan USD/JPY paritesidir.

Baz Trading: Baz puanlar arasındaki değişimden kâr elde etmek amaçlı işlem yapmaktır.

Beige Book: Genel olarak, Amerikan Merkez Bankasının (FED), ekonomik koşullara bakışının bir özetidir. FOMC toplantısından önce yayınlanır ve insanların son toplantıdan bu yana olan ekonomik gelişmeler hakkında bilgilendirilmesi amaçlanmıştır. Çok etkili bir gösterge değildir.

Bileşik Faiz: Bir yatırım dönemlerinde elde edilen anapara ve faiz toplamının sonraki yatırım dönemlerinde hesaba anapara olarak katılarak bu yeni tutar üzerinden faiz hesaplanmasıdır. Diğer bir deyişle faizin de faiz kazanmasıdır.

Boğa Piyasası: Piyasada alışın hâkim olmasıyla, fiyatların değer kazandığı piyasa koşullarıdır.

Bolinger Bantları: Yatırımcının bir döviz çiftinde belli bir zaman aralığında görelî fiyat seviyelerini ve volatilitiyi karşılaştırmasına yardımcı olan teknik indikatör. Fiyat hareketleri ile birlikte hareket eden üç tane bant bulunur. Bunlardan en üstteki genellikle direnç seviyesini, en alttaki ise destek seviyesini oluşturur.

Borçları Ödeyememezlik Riski (Default Risk): Borcun geri ödenememe riskidir.

Bretton Woods Antlaşması: 1944 yılında 44 ülkenin katılımı ile gerçekleştirilen konferansta, Dünya Bankası ve IMF'nin kurulmasına karar verilmiştir. Bu konferans sonunda bütün katılımcı ülkeler kendi para birimlerinin altına dönüştürülebilir

olmasını kabul etmiştir. Altın fiyatları da 1 ons altın=35\$ olarak sabitlendiğinden, bütün ülkelerin para birimlerinin değeri dolara göre hesaplanmaya başlanmıştır.

Broker: Alım ve satım işlemlerine belli bir komisyon karşılığı aracılık eden, işlemleri kendi adına değil ancak taraf olduğu kişi veya kurumlar hesabına yapan işlemcilerle verilen isimdir. Brokerler portföy yönetmezler.

Bulunması Gereken Marjin: Pozisyonu açık tutabilmek için işlem tutarının belli oranındaki teminat tutarına denir. Aynı zamanda sürdürme teminatı olarak da adlandırılır.

Bundesbank: Almanya Merkez Bankası.

Buy Limit: Piyasanın şu an bulunduğu fiyatın daha da altında bir fiyatla alış işlemine girmek için kullanılır. Örneğin: alış yapmak istiyorsunuz, fakat fiyat sizin için uygun seviyelerde değil. Piyasanın daha düşük seviyeleri gördükten sonra yükseleceğine inanıyorsunuz. Fiyatın beklediğiniz seviyelere ne zaman ulaşacağını bilemediğiniz durumda piyasayı sürekli takip etmek yerine, buy limit emri vererek piyasa emir verdiğiniz fiyata geldiğinde, otomatik olarak alış yapılmasını sağlayabilirsiniz.

Buy Stop: Piyasanın şu an bulunduğu fiyatın daha da üstünde bir fiyatla alış işlemine girmek için kullanılır. Mantık olarak, daha düşük fiyattan alış yapmak daha kârlı iken, buy stopla neden fiyatın üzerinden alışa girilir? Örneğin bir direnç noktası belirlediniz ve direncin kırılması halinde piyasanın daha da yukarıya gideceğine inanıyorsunuz. Ancak direnci kırmama ihtimali de var olduğundan alışa geçmek istemiyorsunuz. Böyle durumlarda Buy Stop emri vererek, yukarıda belirlediğiniz fiyat seviyesine ulaşıldığında otomatik olarak alışa geçmiş olursunuz.

Bütçe Açığı: İşlem ya da ödemeler için negatif bir dengeyin olması durumudur.

Bütçe Dengesi: Bir Devletin veya işletmenin gelir ve giderleri arasındaki farktır.

Cable: İngiliz Sterlini/ABD Doları kurunun diğer adıdır.

Cari Açık: Bir ülkede yapılan toplam ithalatın, toplam ihracattan fazla olması durumunda ortaya çıkan mali açıktır.

Tüketici Güven Endeksi (CCI): Tüketicilerin, ekonominin şu andaki durumu hakkındaki görüşlerini ve gelecek ile ilgili beklentilerini ulusal olarak gösterir. Tüketicilere anketteki belirli sorular sorulur ve verilen cevaplara göre belirli hesaplamalar yapılarak açıklama yapılır. Katılımcılar sorulara, kişisel gelirleri ve piyasa koşullarını göz önüne alarak cevap verirler. Faiz oranları ve kişisel gelir, kişisel tüketimi en çok etkileyen olgudur. Devlet için açıklanan rakamlar önemlidir, faiz oranlarını belirlerken bu rakamları da dikkate alır. Sonuç olarak tüketici güven endeksi verilerindeki pozitif artış ait olduğu ülkenin para birimini olumlu yönde etkileyecektir.

Ciro: Belli bir zaman dilimi içerisinde gerçekleşen işlemlerin parasal olarak değeridir.

Tüketici Fiyat Endeksi (CPI): Tüketici fiyat endeksi verileri enflasyon rakamlarının oluşmasında etkili olan bir veridir. Dünyada en çok kullanılan fiyat endeksidir. TÜFE; yiyecek, giyecek, kira, yakacak, ulaşım, sağlık giderleri, eğitim masrafları ve günlük yaşamın idamesi için gerekli diğer ürünlerin maliyetlerindeki artış oranlarını ölçer. Bu verinin yüksek gelmesi enflasyonun da yükselmesine neden olur. Aylık ve yıllık olarak açıklanır. TÜFE verilerinin yüksek çıkması, ülke para birimini

olumlu veya olumsuz etkileyebilir. Önem derecesi yüksek bir veridir. Açıklanma zamanı; Amerika'da her ayın 20. günüdür.

Çapraz Kur: İki farklı para biriminin, üçüncü bir para birimi değerinden (genellikle ABD Doları) ölçülmesi ile ilişki kurularak ortaya çıkan değişim kurudur.

Çekirdek Enflasyon: Ülkelerin mali politikalarını belirlerken kullandıkları, genel fiyat seviyesindeki değişimleri belirlemek amacıyla hesaplanan makro ekonomik göstergedir.

Çift Tepe Formasyonu: Belli bir döviz, CFD veya emtianın grafiğinde, boğa piyasasındayken fiyatların iki kez fiyatların aynı yüksek seviyeden aşağı doğru dönmesi ve yan yana iki tepe görüntüsü vermesi sonucu oluşan grafik yapısıdır.

Çizgi Grafik: Bir piyasada fiyatların sadece kapanış fiyatlarının nokta ile işaretlenip sonradan bu noktaların birleştirilmesi sonucu grafik tablosunda oluşan halidir.

Dalgalı Kur Sistemi: Döviz fiyatlarının serbest piyasada arz ve talebe göre belirlendiği, resmi müdahalenin olmadığı kur sistemidir.

Dayanıklı Mallar: Dayanıklı tüketim malları siparişlerini ve hareketliliğini inceler. Burada açıklanan oranın yüksek olması para birimi üzerinde olumlu bir etki yaratır. Önem derecesi orta seviyededir.

Dealer: Alış-satış işlemlerinde kendi nam ve hesabına hareket eden kişi ve kurumlara hizmet verendir.

Deflasyon: Fiyatlar genel düzeyinde sürekli bir düşüş durumunu ifade etmektedir.

Değer Artışı: Pazar etkenleri sebebiyle bir para biriminin değerindeki yükseliştir.

Değer Düşüşü: Pazar etkenleri sebebiyle bir para biriminin değerindeki düşüştür.

Değer kaybetme: Bir para biriminin değerinin piyasada talebin azalması nedeniyle düşmesidir.

Değer Kazanma: Bir para biriminin fiyatındaki artıştır.

Değerleme: Bir para biriminin başka bir para birimi karşısında değer kazanmasıdır.

Demo İşlem Platformu: Gerçek hesap açılmadan sistemi tanıma amacıyla gerçek piyasa verileriyle sanal olarak kullanılan işlem platformudur.

Destek: Düşmekte olan fiyatların, kırmakta zorlandığı veya bulunduğu yerden yeniden yükseldiği seviyedir. Yatırımcıların genellikle alış işlemleri açmayı tercih ettiği seviyedir.

Devalüasyon: Sabit kur sistemlerinde ödemeler dengesi açık veren ülkenin ulusal parasının dış satın alma gücünün, hükümetçe alınan bir kararla düşürülmesidir. Başka bir deyişle devalüasyon, bir devletin resmi para biriminin diğer ülke dövizleri karşısında değer kaybettirilmesidir. Bu nedenle ithal mallar pahalılaşırken yerli malların fiyatı da aşağı çekilmiş olur.

Directional Movement Indicator (DMI): Pozitif (+) DI çizgisinin alış baskısını, negatif (-) DI çizgisinin satış baskısını yansıttığı indikatöre denir. “+ DI” çizgisi “- DI” çizgisinin üzerinde olduğu sürece alış, “+DI” çizgisi “-DI” çizgisinin altında kaldığında satış sinyali verir.

Direnç: Yükselmekte olan fiyatların, geçmekte zorlandığı veya bulunduğu yerden yeniden düşüşe geçtiği seviyedir. Yatırımcıların

genellikle satış işlemleri açmayı tercih ettiği seviyedir.

Doji: Açılış ve kapanış fiyatının birbirine çok yakın olduğu mum formasyonudur. Piyasada kararsızlığı gösterir.

Döviz Çifti: Birbirlerinin cinsinden değerleri ölçülen iki para birimidir. Örneğin EURUSD bir döviz çiftidir.

Döviz Kuru (Exchange Rate): Bir para biriminin değerinin başka bir para biriminin değeri cinsinden ifade edilmesidir.

Döviz Riski: Döviz kurlarındaki ters yönlü bir değişim olasılığıdır.

Dünya Bankası (World Bank): 1944 yılı sonrası, Avrupa'nın yeniden imarına yönelik olarak "International Bank For Reconstruction And Development" adı altında kurulan uluslararası bir örgüttür. Daha çok, gelişmekte olan ülkelere uzun vadeli proje kredileri sağlamaktadır. Son yıllarda görev tanımları içerisine, gelişmekte olan ülkelerin dış borçları ve yoksullukla mücadele kavramları da girmiştir.

Düzeltilme: Resmi kurumlar tarafından, ödemeler dengesini veya resmi döviz kurunu düzeltmek amacıyla ekonomik politikaların değiştirilmesidir.

Ekonomik Gösterge: Ekonomik hayatın durumunu, meydana gelen değişiklikleri gösteren istatistik veridir. Örnek olarak şunlar verilebilir; İşsizlik seviyesi, gayri safi milli hâsıla, enflasyon, perakende satışlar vb.

Ekonomik İndikatör: Bir ülkenin ekonomisinin gidişatı hakkında bilgi ve fikir veren istatistiksel metotlar kullanılarak elde edilmiş verilerdir.

Elektronik Fon Transferi (EFT): Fonların elektronik ortamda hesaplar arası aktarımının yapıldığı sistemdir.

Elektronik işlem Platformu: Müşterinin her türlü elektronik iletişim donanımına yüklenecek kaldıraçlı alım satım emirlerinin elektronik ortamda anlık iletilmesini sağlayacak ve online olarak hesap durumunu ve cari fiyatların görüntülenebildiği platformdur.

Emir: Müşterinin işlem yapmak amacıyla yetkiliye verdiği talimattır.

Enflasyon: Fiyatlar genel seviyesinin sürekli ve hissedilir artışını ifade eder. Tüketim mallarının fiyatlarındaki artış nedeni ile alım gücünün azalmasına neden olan piyasa koşuludur.

Euro: Avrupa Birliği ortak para birimidir.

Faiz: Bir paranın kullanım bedelidir.

Federal Fon Oranları (Federal Funds Rate):

ABD'de bulunan bankaların FED'den aldıkları sermaye karşılığında ödedikleri gecelik faiz oranıdır. Aynı zamanda FED'in ülkedeki para arzını kontrol ettiği mali politika aracıdır.

Federal Open Market Committee (FOMC):

ABD Merkez Bankası (FED) tarafından faiz oranları gibi araçlar vasıtası ile uygulanmak üzere para politikalarını belirleyen komiteye denir.

Federal Reserve (FED): ABD Merkez Bankasıdır.

Fibonacci Analiz Yöntemleri: Fibonacci fiyat hareketi seviyesi, daha önceki iniş çıkış eğilimlerini değişimleri gösteren bir sayı dizisidir. Önemli fiyat hareketlerinden sonra, fiyatlar normal hareketlenmesinin önemli bir kısmını sıklıkla tekrarlayacaktır. Fiyatlar tekrarlanırken destek ve direnç seviyeleri genellikle Fibonacci'nin fiyat hareketi seviyesinde ya da yakınında meydana gelir. Mevcut piyasalarda kullanılan oranlar %23.6, %38.2, %50 ve %61.8'dir. Fibonacci'nin fiyat hareket seviyesi belirli bir yüksek noktadan belirli bir alçak noktaya kadar oluşan eğilim çizgisinin meydana gelmesiyle ortaya çıkmıştır. Gerileme eğilimdeki bir düzenlemenin basitçe ifade edilmesidir, eğilimin sona ermesi demek değildir. En önemli gerileme %38.2 ve %61.8 seviyesindedir.

Fibonacci Düzeltme Seviyeleri (Fibonacci Retracement): Teknik analizde en çok kullanılan Fibonacci analizi yöntemidir. Bu analiz yönteminde, trendin dip seviyesinden zirve seviyesine çekilen çizgi yardımıyla, Fibonacci destek ve direnç seviyeleri elde edilir. Tek başına al-sat sinyali üretmeyen bu yöntem özellikle orta ve uzun vadeli destek ve dirençlerin tespitinde oldukça başarılıdır. Kısa vade için de bu yöntem kullanılabilir. Ancak başarı oranı, orta ve uzun vadeye göre biraz daha düşüktür. Bu yöntemin temel mantığı, trendlerde dip ve zirve arasındaki farkın, her Fibonacci katsayısı ile çarpımının ayrı bir düzeltme seviyesini başarılı bir şekilde tespit etmesidir. Özellikle uzun vadeye bakıldığında bu düzeltme seviyelerinin tespitindeki başarı daha iyi anlaşılmaktadır.

Fibonacci Geri Çekilmesi: Teknik analizde kullanılan (1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, 144,...) sayıları ile hesaplanan destek direnç belirleme yöntemidir. Paritelerdeki önemli yükseliş veya düşüş hareketlerinin bir kısmının geri çekileceği varsayımından

ortaya çıkmıştır. Hareketin ne kadarının geri çekileceği, hangi seviyelerden geri döneceği bu yöntem ile belirlenir.

Fibonacci Fanları: Fibonacci oranlarının diğer bir yaygın kullanım alanı Fibonacci fan çizgileridir. Diğer Fibonacci analiz yöntemlerinde olduğu gibi Fibonacci fanlarında da öncelikle dip ve zirve noktası arasına referans çizgisi çizilir. Ancak bu yöntemde çizilen referans çizgisi, trendin dibinden zirvesine değil ara trendin zirvesine çizilmelidir. Referans çizgisinin ikinci noktasından çizilen dikey çizginin, fan çizgileri ile kesiştiği noktalar Fibonacci seviyeleri olan %38.2, %50.0, %61.8'dir.

Fiyat Boşlukları (Gap): Piyasada oluşan ani fiyat hareketlerinde ara kademelerde fiyat oluşmasından kaynaklanan fiyat boşluklarıdır.

Fiyat Kayması (Slippage): Piyasada görülen işlem fiyatı ile işlemin gerçekleştiği fiyat arasındaki farktır.

Fiyat Kotasyonu Vermek: Piyasa yapıcının görevli olduğu sermaye piyasası aracında seans sırasında ilan ettiği alış ve satış fiyatıdır.

Forex: İngilizce Foreign Exchange kelimelerinin kısaltması ile oluşur ve döviz piyasası anlamına gelir.

Forex/FX Piyasası: Tezgâh üstü piyasalarda aynı anda bir para biriminin alınıp bir diğerinin satılması işlemidir.

Forward: İleri bir tarihte satıcısının belli bir ürünü, başta anlaşılan fiyat, vade, miktar ve kalite üzerinden alıcısına teslim etmesini öngören sözleşmelerdir.

Futures (Vadeli İşlem) Sözleşmesi: Belirlenen ileri bir tarihte, üzerinde anlaşılan fiyattan, standartlaştırılmış miktar ve kalitede olan bir malı veya kıymeti teslim alma veya teslim etme yükümlülüğü altına sokan sözleşmelerdir.

FX: Forex'in kısaltılmış halidir.

G7: ABD, Almanya, Japonya, İngiltere, Kanada, Fransa ve İtalya'nın oluşturduğu sanayi ülkeleri topluluğudur.

Gayri Safi Milli Hâsıla (GSMH): Bir ülke vatandaşlarının, o ülkenin sınırları içinde veya dışında gerçekleştirdikleri toplam mal ve hizmetlerin belli bir para birimi cinsinden değeridir.

G10: G7 ülkeleri ve Belçika, Hollanda ve İsveç'in oluşturduğu topluluktur.

Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla (GSYİH): Bir ülkede belli bir zaman içerisinde üretilen tüm mal ve hizmetlerin belli bir para birimi cinsinden toplam değeridir.

Grafik Formasyonları: Fiyat grafiği üzerinde meydana gelen özel şekiller formasyonları oluşturmaktadır. Üçgen, bayrak, omuz baş omuz formasyonları fiyatlardaki mevcut trendin sona erip yön değiştirmeye yaklaştığını haber verirler.

Günlük İşlem (Gün içi): Aynı gün içerisinde açılıp kapatılan işlemler için kullanılır.

Hareketli Ortalama Yakınlaşma Uzaklaşma (MACD): Hareketli ortalamaları artıran bir çalışmadır ve bir osilatör olarak görev yapar. MACD, 26 günlük bir üstel hareket ortalamasıyla 12 günlük bir üstel hareket ortalaması arasındaki farkı ortaya koymaktadır. 9 günlük bir hareket ortalaması tetikleyici bir çizgi olarak kullanılır. Yani MACD tetik çizgisinin altındaysa bu "bearish"(ayı)

sinyalidir ve yukarisında ise de bu “bullish” (boğa) sinyalidir. Traderlar MACD’ı zit trendlerde kullanirlar. Örneğın eğer MACD göstergesi yüksekse fiyatlar düşüş halinde olacaktır, bu durum bir çıkış noktası ya da olası bir tersine ticaret anlamına gelebilir.

Hedge İşlemler: Hedge, var olan işlemin, zit yönlerinde ve açık pozisyonlarında meydana gelen fiyat riskine karşı korunma amaçlı bir yatırımdır. Bu kısmı ya da tam bir hedge olabilir ve aynı etkiyi yaratıyor olsa da bir pozisyonu sonlandıramaz. Bazı yatırımcılar bu özelliğten memnundur ve hedgein yeterliliklerini (trading) borsa sistemlerinin dışında görmekten ziyade bir açık işlem olarak kullanirlar. Uzun ya da kısa vadede açık pozisyon ortaya çıkarması, açık işlem gibi davranması ve ileriki tarihlerde mutlaka sonlandırılmak durumunda olması dışında, hedgein bir işlem kapatmak ya da kısmi olarak sonlandırmakla aynı etkiye sahip olduğunu belirtmek gerekir.

Hesap Hareketi: Belirli bir tarih arasında yapılan işlemlerin çıkarıldığı detaylı liste, hesap ekstresidir.

ISM Üretim Endeksi: ISM Üretim Endeksi verileri 400’ü aşkın firmanın yöneticisine sorulan sorulara verilen cevaplarla oluşur. Veri 1-100 arasında bir sayı olarak açıklanır. Sayının 50’nin üzerinde olması sektörün geliştiğini, 50’nin altında olması sektörün daraldığını gösterir. Önem derecesi yüksek bir veridir.

IMF (Uluslararası Para Fonu): 1946’da ABD’de kurulan, global finansal piyasaları takip etmek, borsa, ödeme planları, döviz kurları gibi konularda denetim yapmak, mali zorluk içindeki ülkelere finansal kredi ile destekte bulunmak gibi görevleri bulunan uluslararası bir organizasyondur. IMF uluslararası döviz piyasasında likiditeyi sağlamak ve serbest kurları desteklemek görevlerini yürütür.

İstihdam Raporları: Aylık istihdam raporları bir ekonominin gücünü veya zayıflığını gösteren temel ölçütlerdendir. Raporun Forex piyasasındaki önemi, rapor ile faiz oranları arasındaki ilişkiyi kaynaklanır. İstihdam rakamlarındaki artış genel olarak faiz oranlarında artışa neden olurken, istihdam rakamlarındaki azalış ise faiz oranlarını düşürücü bir etkiye sahiptir. Önem gücü en yüksek verilerden biridir. Açıklanma zamanı, Amerika'da her ayın ilk cuma günü, Türkiye saati ile 15:30'dur.

İşsizlik Sigortası Başvuruları: Amerika'da ülke içinde işsizlik ödeneği almak için ilk defa başvuru yapan insan sayısının belirlediği bir göstergedir. İşsizlik rakamları bir ekonominin sağlıklı mı yoksa bir durgunluk halinde mi olduğuna dair açık göstergelerdir. Fakat açıklama her hafta geldiği için parite üzerinde sağlıklı bir etki beklentisi içinde olmak pek doğru değildir. Bu verilerin ortalamalarına göre hareket etmek daha sağlıklı olacaktır. Açıklanma zamanı; Amerika'da her hafta perşembe günü Türkiye saati ile 15:30'dur.

Kaldıraç Sistemi: Yatırımcının, kendi sermayesinin belli bir katına kadar olan oranda işlem yapabildiği sistemdir. Örneğin yatırımcının sermayesi 1,000\$ olduğunda 1:100 kaldıraç oranı ile 100,000\$ değerinde sermaye ile işlem yapılabilmesidir. Bu sistemde yapılan her işlemin kar ya da zararı kaldıraç oranına göre belirlenir.

Kapasite Kullanımı: Kapasite kullanım oranı bir ülkedeki şirketlerin üretim kapasitesinin yüzde kaçını kullandığını gösteren orandır. Kapasite kullanımı ülke genelindeki kaynakların etkin kullanımını araştırır. Kaynakların etkin kullanımı, verimliliği arttıracığından, birçok ekonomik verinin iyileşmesine yardımcı olur. Önem derecesi orta seviyede bir veridir. Açıklanma zamanı;

Amerika'da her ayın ortasında, Türkiye saati ile 16.15'tir.

Kar Al (Take Profit): Açılacak ya da açılmış olan bir pozisyona, ön görülen kâr'ın oluşması için gereken fiyat adımının girilerek beklenildiği emir sistemidir.

Kısa Pozisyon: Piyasa fiyatlarındaki düşüşlerden kâr elde edilebilecek satış işlemleridir.

Konut Başlangıçları: Geçen ay içinde, yeni inşaatına başlanan konut miktarını gösteren bir veridir. Rakamların artışı olumlu bir etken olmakla beraber önem gücü yüksek bir veri değildir.

Kotasyon: Bir dövizin paritesine ilişkin piyasada bulunan alış ve satış fiyatıdır.

Kullanılan Teminat: Kaldıraçlı işlemlerde pozisyonunuzu taşımak için bloke edilen tutardır.

Komisyon: Aracı kurum tarafından işlem başına talep edilen ücrettir.

Konvertibilite: Bir ülke parasının, döviz piyasalarında başka bir ülke parası ile serbestçe değiştirilebilmesi ve uluslararası ticari işlemlerde değişim aracı olarak kullanılabilmesidir.

Kur Riski: Döviz kurunun değerinde olabilecek değişimler sonucunda zarar etme riskidir. Yatırımcı kurdaki değişimden zarar etmemek için önceden pozisyon alır.

Libor (Londra Bankalar Arası Faiz Oranı): Londra bankalar arası faiz oranıdır. Bankalar diğer bir bankadan borç alırken LIBOR kullanır.

Likidite: Döviz, menkul kıymet, gayrimenkul gibi herhangi bir aktifin kısa sürede ve sorunsuz bir şekilde (değer kaybına uğramadan) nakde çevrilebilen, kullanılmaya hazır satın alım gücünü ifade eder.

Looney: Kanada Doları'nın diğer adıdır.

Lot: İşlem birimi olarak kullanılır. Forexte 1 lot işlem, paritelerde 100.000 birim, altında 100 ons gümüşte ise 5000 ons olarak kullanılır.

Limit emir: Belli bir fiyattan ya da o fiyat altından alım yapmak veya belirli bir fiyattan ya da o fiyat üzerinden satış yapmak için verilen emirdir.

MACD Histogramı: MACD çizgisi ile MACD sinyal çizgisinin arasındaki farkın histogram şeklinde gösterimi ile oluşturulan indikatördür. İki çizginin arasındaki kesişmeler ve sapmalar daha rahat gözlemlenir.

Margin: Bir işlemin yapılabilmesi ya da mevcut işlemlerin sürdürülebilmesi için bulundurulması gereken minimum sermaye miktarıdır.

Merkez Bankası: Bir ülkenin para politikasını yönlendiren resmi kurumdur. Temel amacı para biriminin ve para arzının istikrarının sürdürülmesidir. Ayrıca merkez bankasının bankacılık sektörünün son kredi mercii olmak ve faiz haddinin kontrolü gibi görevleri de vardır. Bankalar ve diğer finans kurumlarını tedbirsizlik ve dolandırıcılığa karşı denetlemek gibi yetkileri de olabilir. Örneğin, Federal Merkez Bankası, ABD'nin merkez bankasıdır.

Merkez Bankası Döviz Kuru: Merkez bankasının belirlediği döviz kuruna denir.

Michigan Güven Endeksi: Michigan Üniversitesi tarafından açıklanan veri tüketicilerin ekonomik koşullar doğrultusunda aylık para harcama konusundaki tutumları incelenerek oluşturulur. Önem derecesi orta seviyede olan bir veridir.

Mikroekonomi: Ekonomiyi, tüketiciler, firmalar ve endüstriler düzeyinde inceler. Yunanca “mikros” kelimesinden türetilen mikro iktisatta, iktisadi mesele ile etkinlik üzerinde durulur. Ne üretilecek, nasıl üretilecek, kimler için üretilecek, dağılımda- üretimde, bölüşümde etkinlik var mı soruları incelenmeye çalışılır.

Moving Average Convergence/Divergence (MACD):

Gerald Apple tarafından geliştirilmiş olan bir teknik indikatördür. 26 periyotluk üssel hareketli ortalamanın 12 periyotluk üssel hareketli ortalamadan çıkarılması ile hesaplanır. Bu iki hareketli ortalamanın karşılaştırılması ile paritede trendin devam edip etmeyeceği belirlenir. Hareketli ortalamaların aralarındaki uzaklık ise paritedeki hareketin momentumu hakkında bilgi verir.

Mum Grafiği: Japon kökenli mum grafiği batıda en çok kullanılan grafik formudur. Mumun üzerindeki ince çizgiler belli bir zaman aralığında oluşan en düşük ve en yüksek fiyat seviyelerini gösterir. Çizginin üzerindeki geniş gövde ise piyasadaki açılış ve kapanış fiyatlarını gösterir. Eğer kapanış fiyatı açılış fiyatının üzerinde ise, gövde genellikle yeşil veya mavi renk olur.

Makroekonomi: Ekonomide, toplam tüketim, toplam üretim, toplam tasarruf, toplam yatırım, toplam gelir (milli gelir) ve istihdam gibi toplam büyüklüklerini inceleyen ve bunlar ile ilgili çözümleme ve çıkarımlar yapılarak inceler. Mikroekonomiden farkı ise, ekonomiyi bir bütün olarak ele alarak, makro denge çözümlemeleri üzerinde çalışır. İşsizlik, enflasyon, toplam üretim ve tüketim, gelir dağılımı Makroekonominin ana konuları olarak sayılabilir.

Margin Çağrısı (Margin Call): Broker ya da dealer tarafından müşteriden, müşteri aleyhinde yönlenmiş bir işlemin devam edebilmesi için, istenilen ek fon talebidir. Bu işleme alternatif olarak müşteri bir ya da daha çok işlemi kapatma seçeneğine de sahiptir.

Momentum: Bir paritedeki fiyat değişimlerinin hızını belirleyen teknik indikatördür. Momentum çizgisi 100 seviyesinin altında ve üstünde hareket eder. 100 seviyesinin üzerinde geçtiğinde alış sinyali, altına indiğinde satış sinyali veren indikatör, seviyeden uzaklığı ile trendin hızı ve gücü hakkında da fikir verir. Ayrıca 120 ve 80 seviyelerinin de uygulanabileceği indikatörde, 120 seviyesi ve üzeri aşırı alış, 80 seviyesi ve altı aşırı satış bölgeleri olarak yorumlanır. Bu bölgelerde paritedeki hareketin yön değiştirebileceği anlaşılır.

Net Pozisyon: Bir paritedeki alış pozisyonları toplamı ile satış pozisyonları toplamı arasındaki farka denir.

NFP-Tarım Dışı İstihdam Oranı: Amerika Birleşik Devletleri içinde söz konusu ayda tarım sektörü dışında çalışanların sayısındaki değişimi ifade eder. Piyasaya şok dalgaları gönderir ve saniyeler içinde büyük hareketlere neden olabilir. İstihdam ve Amerika'da ki tüm bileşenleriyle alakalı en kapsamlı rapordur. Açıklanma zamanı; Amerika'da her ayın ilk cuması saat 15:30'dur.

Omuz Baş Omuz: Paritenin belli bir zaman aralığında, yükseliş trendlerinin sonlarında oluşturduğu formasyondur. Formasyon başlıca üç tepeden meydana gelmektedir. İlk ve son tepeler omuzları oluştururken, ortada ki tepe başı meydana getirmektedir. Omuzlar hemen hemen aynı seviyelerde bulunurken, başı oluşturan tepe omuzlara göre daha yüksektir. Formasyonun, omuzlarını oluşturan bölümlerinin dip noktası seviyeleri "Boyun Çizgisini (neckline) oluşturmaktadır. Boyun çizgisinin aşağı yönde kırılması, yükseliş trendinin sona erdiği ve paritenin yön değiştireceği

anlamına gelmektedir

Osilatör: Piyasanın aşırı alım ya da aşırı satış bölgesinde olup olmadığını belirleyen göstergelerdir. Fiyat grafiğinin altına çizilir. Osilatör yukarı uca eriştiğinde aşırı alım bölgesinde, aşağı uca eriştiğinde aşırı satım bölgesindedir.

Over The Counter (OTC): Organize olmayan, belli bir yapı altında toplanmayan tezgâh üstü piyasalardır. İşlemler taraflar arasında anlaşma yoluyla gerçekleştirilir.

Oynaklık (Volatility): Piyasadaki fiyatların, belli bir zaman aralığındaki değişimlerinin standart sapma ile ölçülmesi sonucu elde edilen göstergedir. Volatilitenin yüksekliği, piyasadaki belirsizliğin göstergesi olup riskin büyük olduğunu ifade eder.

Ödemeler Bilançosu: Bir ülkenin, belirli bir dönem içinde, mal, hizmet ve sermaye akımları gibi işlemler dolayısıyla dış dünyadan sağladığı gelirler ile dış dünyaya yaptığı ödemeleri içeren tüm iktisadi ilişkilerin sistemli bir biçimde yer aldığı bilançodur. Ödemeler bilançosu, ülkelerin söz konusu dönem içerisindeki dış ekonomik ve mali ilişkilerinin durumunu göstermektedir. Bir ülkenin ödemeler bilançosunun incelenmesi, o ülkenin uluslararası iktisadi ilişkilerinin nitelik ve boyutlarının anlaşılmasına olanak sağlar.

Ödemeler Dengesi: Bir ülkede, belli bir zaman aralığında yapılan bütün işlemlerin sistemli bir şekilde kaydedilmesi ile elde edilen rapordur. Bu terim genellikle iki anlamda kullanılır;

- Cari hesaplardaki ödemeler dengesi,
- Cari hesaplar artı uzun vadeli sermaye hareketleri.

Bu tablo sayesinde, ülkenin toplam dış borç ve varlıklarındaki değişimler gözlenerek, diğer ülkelerle olan ekonomik ilişkiler görülür.

Para: Bir ülkenin yetkili organlarıyla resmi olarak piyasaya sürdüğü değişim aracıdır. Her ülkenin resmi parası vardır.

Para Piyasası: Kısa vadeli (Uluslararası Piyasalar için 90 gün ve daha az), yüksek likiditeye sahip finansal araçların işlem gördüğü piyasalardır.

Para Politikası: Ekonomik büyüme, istihdam artışı ve fiyat istikrarı gibi hedeflere ulaşabilmek için paranın elde edilebilirliğini ve maliyetini etkilemeye yönelik olarak alınan kararları ifade eder.

Parite: Bir ülkenin parası baz alınarak diğer ülke parasının baz alınan ülke parası karşısındaki değeridir.

PCE-Kişisel Tüketim Harcamaları: Tüketici hizmet ve ürünlerindeki fiyat değişmelerini inceler. Kişisel gelişmelerin artmasıyla bağlantılı bir veridir. Çok önemli bir veri olmamakla beraber yüksek rakamlar para birimi üzerinde olumlu etki yaratabilir.

Perakende Satışlar Verileri: Perakende satışlar insanların aylık olarak perakende mağazalarda nasıl para harcadıklarını gösteren ekonominin en önemli göstergelerindedir. Açıklanan veri, hesaplanan ay ile bir önceki ay arasındaki farkı yansıtır. Rakam ne kadar yüksekse ekonomi için o kadar iyidir ve bu para birimi üzerinde olumlu bir etkiye sebep olacaktır. Dolayısıyla bu veri piyasayı hareketlendiren önem derecesi yüksek bir veridir.

Petro-dolar: Petrolün dolar karşısında fiyatlanmasıyla petrol satışlarından elde edilen geliri tanımlamak için kullanılmaktadır.

Philadelphia Fed Endeksi: Philadelphia'da ki imalat durumunun endeksidir. Araştırmalar bu önemli alanların ekonomik sağlığı ve imalatı ile ilgili fikir verir. Gösterge istihdam, fiyatlar ve endüstrideki koşullar hakkında bilgi verdiği için, önemli bir göstergedir; fakat piyasalar üzerinde önemli bir etkisi yoktur. Açıklanma zamanı; Amerika'da her ayın 17'sinde Türkiye saati ile 17.00 itibariyle açıklanır.

Pip-Pips: Forex piyasasında herhangi bir paritenin değerindeki en küçük oynamaya verilen birimin adıdır. Pip değeri pariteye göre değişir. Örneğin; EURUSD, GBPUSD ve USDCHF için 0.0001 ve USDJPY için 0.01'dir.

Piyasa Faiz Oranı (Market Interest Rate): Para piyasasında, para arzı ve para talebinin etkileşimine göre belirlenen ve mevduatlar ile diğer yatırımlar için ödenen faiz oranıdır.

Point: Döviz piyasasında bazı paritelerde pip basamağından sonra da 5. basamak devam etmektedir. Bu basamağa point denir.

Pozisyon: Yatırımcının fiyatlardaki değişime göre açtığı alış veya satış işlemleridir.

Pozisyonların Kapanması (Stop Out): Margin seviyesinin aracı kurumun belirlediği oranın altına düşmesiyle, pozisyonların en zararda olanından başlamak kaydıyla kapanmasıdır.

PPI-Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE): CPI gibi enflasyonu etkileyen bir göstergedir. Her ay yaklaşık 300.000 firmadan, 100.000 adet fiyat toplanır. Bu rakamlarla yapılan hesaplamalarla bulunur. Etkisi CPI kadar yüksek olmasa da önem derecesi yüksek bir veridir. Bazı yatırımcılar, PPI endeksini, gelecekteki CPI endeksini tahmin etmek içinde kullanabilir.

Prim: Döviz pazarlarında vade ya da vadeli işlem fiyatlarının spot fiyatı geçen miktarıdır.

Piyasa Yapıcı: Fiyat sunumu yapan ve bu sunduğu fiyatlardan alış ya da satış yapmaya hazır bankalar ve aracı kurumlardır.

RE-QUOTE: Yeniden fiyat isteme anlamına gelir.

Resesyon: Bir ülkede belirli bir zaman aralığında ekonomik büyümenin yavaş veya negatif yönde olması durumudur.

Rezerv Para: Merkez bankaları ile uluslararası finans kuruluşlarının portföylerinde bulunan döviz ve altın cinsinden varlıkları ifade etmektedir. Buna göre, ödeme aracının rezerv para özelliği taşıyabilmesi için, diğer paralar karşısındaki değeri istikrarlı olmalı, dünya ticaretindeki payı büyük bir ülkeye ait olmalı, döviz piyasalarında rahatlıkla alınıp satılabilmelidir.

Risk Bildirimi: Yatırımcının uluslararası piyasalarda yapacağı işlemlerdeki katlanabileceği riskleri belirten açıklamalardır.

Risk Sermayesi: Yatırımcının borsa türevlerinden birine yatırım yapıp, kaybettiği takdirde yaşam standartlarını veya tarzını etkilemeyecek miktardaki sermayeye denir.

Risk Yönetimi: Yapılan yatırımların zarara uğraması ve yönetilen sermayenin kaybedilmesi ihtimali güçlendiğinde yatırımcının riski belli kurallar çerçevesinde yönetebilme kabiliyetine denir.

Risk-Getiri Oranı: Bir işlemin potansiyel getirisinin potansiyel zarar riskine bölünmesi ile elde edilen orandır. Örneğin 100 fiyatından açılan bir alış işleminin 120 fiyatında kapatılması bekleniyorsa (kar beklentisi 20) ve bu fiyatın en fazla 90'a kadar düşebileceği ön görülüyorsa (zarar beklentisi 10) risk getiri oranı

20.10 veya 2.1 olur. Genellikle bu oran ne kadar büyük olursa o kadar kazançlı işlemler yapılır. Risk getiri oranı zararlı durdur, (stop loss) kar al (take profit) emirleri için, destek direnç seviyeleri yardımları ile belirlenir.

Revalüasyon (Yeniden Değerleme): Merkez bankası müdahalesi ile bir para biriminin değişim fiyatında artış olmasıdır. Devalüasyonun karşıtıdır.

RSI (Relative Strength Index): Welles Wilder tarafından geliştirilmiş olan bu osilatör, aşırı alış ve aşırı satış bölgelerini belirler. 0 ile 100 arasında değişen aralıklarda 70 seviyesinin üzeri aşırı alış, 30 seviyesinin altı ise aşırı satış bölgesini temsil eder. Bu bölgelere giren RSI çizgisinin,70 seviyesini aşağı yönde kırması veya 30 seviyesini yukarı yönde aşması fiyatların yön değiştireceğinin sinyalini verir.

Sabit Kur Sistemi: Ulusal bir paranın yabancı bir para veya paralardan oluşan bir değere sabitlendiği ve bu değer in sürmesinin para otoritesi tarafından garanti edildiği sistemlerdir. Ulusal paranın değeri önceden belirlendiğinden o andaki arz talep koşullarını yansıtmaz.

İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi: Piyasada Satın Alma Müdürleri Endeksi ekonomideki satın alma gücünü gösterir. 20 farklı sanayi dalından, 300'ü aşkın müdürün katıldığı bir toplantı sonucunda oluşan bir endekstir. Kabul edilebilir seviye bu veride 50'dir, üstünde kalması olumlu algılanır. Önem derecesi yüksek bir veridir.

Satış Fiyatı: İşlemcilerin bir para biriminden satış yapmaya razı oldukları fiyattır.

Satış Oranı: Bir finansal enstrümanın satışı için temel alınan orandır.

Satış Sinyali: İndikatörlerden birinin, fiyatlarda düşüş olabileceğini teknik analizde işaret etmesidir.

Scalping: Kısa bir zamanda sık sık ve çok küçük fiyat adımları ile kar elde etmek amacıyla yapılan işlemdir.

Sektör Analizi: Ekonominin genel durumu pozitif düzeyde ise bir sonraki aşama hangi sektöre yatırım yapılacağıdır. Alternatif sektörler belirlenir, genel olarak hisse senedi piyasasında kullanılan bu analiz yöntemi ile madencilik, inşaat, hazır tüketim, gıda, içecek ve bunun gibi birçok sektör alternatifi arasından en uygun olanı belirlenir.

Sell Limit: Piyasanın şu an bulunduğu fiyatın daha da üstünde bir fiyatla satış işlemine girmek için kullanılır. Örneğin piyasanın düşeceğine inanıyorsunuz ve satış yapmak istiyorsunuz. Fakat önce bir yukarı hareket bekliyorsunuz. Piyasanın yukarıda bir seviyeyi test ettikten sonra düşeceğine inanıyorsunuz. Böyle bir durumda piyasa fiyatının üstünde bir fiyat belirleyip Sell Limit Emri verebilirsiniz. Bu sayede yukarıdaki fiyata ulaşıldığında sistem otomatik olarak satış pozisyonunuzu açacaktır.

Sell Stop: Piyasanın şu an bulunduğu fiyatın daha da altında bir fiyatla satış işlemine girmek için kullanılır. Örneğin satışa geçmek istiyorsunuz ama kuvvetli bir destek noktası olduğunu görüyorsunuz. Bu destek kırılırsa piyasanın daha da aşağıya geleceğini biliyorsunuz. Fakat kırılmama ihtimali de var olduğundan satışa geçemiyorsunuz. Bu tür durumlarda Sell Stop Emri vererek, piyasa fiyatının altına yazdığınız seviyeye geldiğinde otomatik olarak satış işlemi gerçekleşecektir.

Serbest Teminat: Yatımcının almış olduğu pozisyonlardan sonra kalan tutardır.

Sermaye Dağıtımı: Farklı yatırım araçları arasında riski azaltmak amacı ile sermayenin bölünmesidir.

Sermaye Piyasası (Capital Market): Bir yıldan uzun vadeli yatırım araçlarının ihraç edildiği ve işlem gördüğü piyasalardır.

Sınırlı Emir (Limit Order): Belli bir fiyattan ya da o fiyat altından alım yapmak veya belirli bir fiyattan ya da o fiyat üzerinden satış yapmak için verilen emirdir.

Sinyal Çizgisi: Fiyat grafiğinin üzerinde kullanılan hareketli ortalama veya grafiğın altında yer alan osilatör indikatörlerinde bulunan, fiyatlarla birlikte hareket eden eğri, bulunduğu yere göre alış veya satış sinyali verir. RSI, MACD, Stochastic Osilatör, sinyal çizgileri en yaygın kullanılan indikatörlerdir.

Slippage (Kayma): Talep edilen işlem fiyatı ile işlemin gerçekleştiği fiyat arasındaki küçük farktır.

Spot Fiyat: Güncel piyasa fiyatı. Spot işlemler, genellikle iki iş günü içinde tamamlanır.

Spot İşlem: Yatırımcı tarafından anında gerçekleştirilen işlemdir. Para transferleri iki ülke arasındaki zaman farkına ve risk durumuna göre iki gün sonraki valör ile yapılabilir.

Spot Piyasa: Spot piyasa bir ürünün alış veya satışının işlem tarihinde belirlenen fiyat üzerinde en çok iki iş günü sonrasında gerçekleştirildiği piyasadır.

Spread: Alış ve satış fiyatları arasındaki fark.

Stoch RSI: RSI ve Stochastic osilatörlerinin her ikisi de aşırı alış

ve satış bölgelerini belirtirler. Tüm indikatörler zaman zaman hatalı sinyal verebileceğinden, ikisi birlikte kullanıldığında daha sağlıklı sonuç alınacağı düşünülerek oluşturulmuştur.

Stochastic Oscillator: George Lane tarafından geliştirilen bu indikatör, fiyatların belli bir zaman diliminde, 0 ile 100 arasında değişen yüksek/düşük fiyat aralığına göre hareketlerini ölçer. İndikatörde bulunan 20 seviyesinin altı aşırı satış, 80 seviyesinin üzeri ise aşırı alım bölgesi olarak yorumlanır. Örneğin; 14 periyodluk stochastic osilatör 30 seviyesinde bulunduğu anda, o andaki fiyatın son 14 günün en düşük seviyesinin %30 daha üzerinde ve en yüksek seviyesinin %70 daha altında bulunduğunu gösterir. Stochastic Osilatör de diğer osilatörler gibi özellikle aşırı alım/satım bölgelerinin belirlenmesi ve bu bölgelerden dönüşlerde satış/alım sinyalleri alınabilmesi için kullanılır.

Stocky: İsveç Kronu'nun diğer adıdır.

Stop Emir: Belli bir fiyattan ya da o fiyat altından satış yapmak veya belli bir fiyattan ya da o fiyat üzerinden alım yapmak için verilen emirdir.

Stop Loss (Zararı Durdur Emri): Açılacak yada açılmış olan bir pozisyona, zarar riskini minimize etmek için zararı durdur emrini kullanabilir. Stop los ile, fiyatların ters yöne gitmesi halinde, yatırımcının önceden belirlediği fiyat seviyesinden işlem otomatik olarak kapatılmış olur.

Stop Out/Pozisyonların Kapatılması: Bakiyede kullanılan marginin, belli bir oranın altında kaldığında kapanmasıdır.

Strateji Testleri: Geçmiş verilerin, güncel verilere uygulanması

ile, bir işlem stratejisinin performansını ölçmekte kullanılan yöntemdir.

Sürdürme Teminatı: Açık pozisyonların fiyat hareketleri sonrasında, güncelleştirilen teminatların devam edilebilir seviyede olmasıdır.

Swap: Bir pozisyonun ertesi güne taşınması sonucu, bankalar arası döviz piyasanın para birimlerine uyguladığı faiz oranlarının birbiri arasındaki fark ile (+) ya da (-) faiz bedelidir.

Satıcı: Bir işlemin tarafı ya da yöneticisi olarak hareket eden kişidir. Yöneticiler, bir pozisyonun tek tarafını alırlar ve pozisyonu, sonraki ticarete başka bir hissedarla kapatarak fark (kar) kazanma ümidini taşıyan kişilerdir.

Şirket Analizi: Yatırım yapılacak sektörün de belirlenmesinin ardından sıra hangi şirkete yatırım yapılacağına gelir. Temel analizin en detaylı kısmı burasıdır. Şirketin kârlılık oranları, proforma gelir tabloları, defter değeri gibi birçok analiz yöntemi vardır.

Take Profit (Kar Al): Açılacak ya da açılmış olan bir pozisyona, ön görülen kârın oluşması için gereken fiyat adımının girilerek beklenildiği emir sistemidir.

Takip Eden Zararı Durdur Emri (Trailing Stop): Bu emirle piyasadaki fiyat, yatırımcı lehine hareket ettiği sürece stop seviyesi otomatik olarak daha iyi bir fiyata taşınacaktır. Zararı durdur (Stop Loss) emrine bağlı olarak çalışır.

Tankan Raporu: Yılda dört kez Japonya'da yapılan bütün duyurular arasında Tankan Raporu en dikkatle beklenendir.

Tankan Raporu Japon Merkez Bankası tarafından çıkarılır ve Japon firmalara gelecekte fiyatlandırma, istihdam ve yatırımla alakalı planları sorulur. Açıklanan rakamın pozitif olması Japon ekonomisinde olumlu bir etki yaratırken, negatif olması olumsuz bir etki yaratır. Sonuç sıfırdan ne kadar uzak çıkarsa Forex piyasasındaki hareketlilik beklentisi o kadar yüksek olur. Japon Yeni üzerinde etkisi yüksek olan bir veridir. Açıklama zamanı; Nisan, Temmuz, Eylül ve Aralık aylarının ilk iş günü olup, Türkiye saati ile 02.50'de açıklanan bu veriler, BOJ (Japonya Merkez Bankası) tarafından ilan edilir.

Teknik Analiz: Geçmiş fiyat hareketlerinin oluşturduğu destek-direnç seviyeleri ve hacimlerinin gösterildiği grafiklerin olabilecek tahmini piyasa yönlerini gösteren analiz yöntemidir.

Temel Analiz: Finansal piyasaların gelecekteki tahmini hareketlerinin belirlenebilmesi amacı ile ekonomik verilerin ve siyasi gelişmelerin analiz edilmesidir.

Temel Kur: Bir yatırımcının ya da işlemcinin hesaplarında tercih ettiği kurdur. Forex piyasasında, teklifler için Amerikan Doları normalde " temel " kur olarak alınır. Bu, teklif ile yapılan döviz çiftinde 1\$ birimin diğer kurdaki karşılığıdır. Bu durumun istisnaları İngiliz Poundu, Euro ve Avustralya Doları'dır.

Teminat Tamamlama Çağrısı (Margin Call): Broker ya da dealer tarafından müşteriye, müşteri aleyhinde yönlendirilmiş bir işlemin, devam edebilmesi için istenilen ek fon talebidir. Bu işleme alternatif olarak müşteri bir ya da daha çok işlemini kapatma seçeneğine de sahiptir.

Ters İşlem: Satış işlemi karşısında alış, alış işlemi karşısında ise satış işlemidir.

Ters Omuz Baş Omuz: Paritenin belli bir zaman aralığında, yükseliş trendlerinin sonlarında oluşturduğu formasyondur. Formasyon başlıca üç dipten meydana gelmektedir. İlk ve son dipler omuzları oluştururken, ortadaki dip başı meydana getirmektedir. Omuzlar hemen hemen aynı seviyelerde bulunurken, başı oluşturan dip omuzlara göre daha aşağıdadır. Formasyonun, omuzlarını oluşturan bölümlerinin tepe noktası seviyeleri boyun çizgisini (neckline) oluşturmaktadır. Boyun çizgisinin yukarı yönde kırılması, düşüş trendinin sona erdiği ve paritenin yön değiştireceği anlamına gelmektedir.

Tezgâh Üstü Piyasa (Over The Counter "OTC"): Borsa dışı yapılan, organize olmayan piyasalardır. Yapılan işlemler taraflar arasında karşılıklı olarak yapılır.

TIC Verileri: TIC verileri bir ülkenin uluslararası yatırım alanında ne kadar güvenilir olduğu konusunda bilgi verir. Amerikan hazinesinin yaptığı bir açıklamadır. Önem derecesi yüksek bir veridir. Açıklanma zamanı; Amerika'da ayın 12. iş günü Türkiye saati ile 16.00'dır.

Ticaret Dengesi: Bir ülkenin toplam ithalatı ile ihracatı arasındaki fark ticaret Dengesini oluşturur.

Toplam Arz: Bir ülkedeki toplam talepleri karşılayabilmek için, ithalatlar dahil olmak üzere, sağlanan toplam mal ve hizmettir.

Toplam Risk: Bir finansal kurumun belli bir müşteriyle yapılan spot ve forward anlaşmalarında aldığı risk oranıdır.

Toplam Talep: Bir ülke de özel ve kamu sektörleri tarafından üretilen toplam mal ve hizmetlere, yurt içi ve yurt dışından gelen toplam taleptir.

Trend: Bir fiyatın gidiş yönü eğilimine denir. Belli bir zaman aralığında, fiyatların kademeli olarak yükselmesi durumunda yukarı trend, düşmesi durumunda ise aşağı trend içinde olduğu gözlemlenir.

Trend Çizgileri: Grafik üzerinde, yükseliş trendinde olan fiyatların dip yaptıkları seviyelerin birleştirilmesi veya düşüş trendinde olan fiyatların tepe seviyelerinin birleştirilmesi ile oluşturulan çizgidir. Tepe ve dip seviyelerinin kırılması sonucu yeni trend çizgisi oluşur.

Trend Kanalı: Direnç ve destek çizgilerinden oluşan trend kanalı fiyatların optimal değişim koridorunu göstermektedir. Fiyatlarda artış eğilimi olduğu takdirde kanal yukarı yönlü, düşüş eğilimi olduğu takdirde ise aşağı yönlüdür. Fiyat değişimlerinde belirli bir yön olmadığı sürece trend kanalı yatay düzeyde görülür.

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE): Tüketici tarafından satın alınan mal ve hizmetlerin fiyatlarındaki değişimleri ölçen endekstir.

Türev Piyasalar: Standartlaştırılmış türev işlem sözleşmelerinin vadeli alınıp satıldığı, gerçekleştirilen takasların bir kurum tarafından garanti edildiği, borsa bünyesinde işleyen piyasalardır. Türev piyasa işlemleri olan futures, forward, opsiyon ve swap piyasa oyuncuları tarafından riskten korunmak ya da kar elde etmek amacıyla kullanılabilir.

Uzun Pozisyon: Herhangi bir parite ya da emtiada alım işlemi uzun pozisyonu ifade eder. EURO USD paritesinde alış işleminde,

Euro'da uzun USD'de ise kısa pozisyon alınmış olur.

Üçgen Formasyonu: Paritede birbirine zıt yönde iki trend çizgisinin belli bir noktada kesişmesi ile oluşur. Genellikle bu trend çizgilerinden biri orta-uzun vadede, diğeri kısa vadede oluşmuştur. Trendlerin kesiştiği noktayı kırarak ilerleyen fiyatlar yeni trendin çizgisini belirler.

Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE): Ekonomide, üretim sürecinde girdi olarak kullanılan maddelerin fiyatlarındaki değişimleri toptancı aşamasında ölçen endekstir. ÜFE, tarım, balıkçılık, madencilik, imalat sanayi ve enerji sektöründeki (elektrik, gaz, su) ürünlerin fiyatlarındaki değişimleri göstermektedir.

Üssel Hareketli Ortalama: Basit hareketli ortalamaya göre daha yakın zamanlı verilerin daha fazla hesaba katıldığı indikatör.

Vade: Bir işlem için önceden belirlenmiş tarih aralığı süresidir.

Vadeli İşlem Sözleşmesi: Sözleşmenin taraflarını bugünden, belirlenen ileri bir tarihte, üzerinde anlaşılan fiyattan, standartlaştırılmış kalite ve miktardaki bir malı veya kıymeti alma ve satma yükümlülüğüne sokan sözleşmedir. Vadeli işlem sözleşmesi ile vadeli döviz arasındaki fark, vadeli işlemlerin borsa koşulları altında organize piyasada işlem görmesi, vadeli döviz işlemlerinin ise tezgâh üstü piyasalarda işlem görmesidir.

Vadeli İşlemler: Spot (iki iş günü) işlem tarihini aşan ileri bir tarihte teslimi söz konusu olacak bir kıymetin (döviz, faiz, mal) vadesi, miktarı ve fiyatının bugünden belirlenerek sözleşmeye bağlandığı işlemlerdir. Forward, future ve opsiyonlar bu tür işlemlere örnektir.

Vadeli Piyasalar: Vadeli piyasalar belirli bir ürünün, fiyatı bugünden sabitlenmek koşuluyla ileri bir tarihte teslim edilmesi şartını içeren sözleşmelerin alınıp satıldığı piyasalardır.

Valör: Döviz cinslerinin veya işlem yapılan para çiftinin hesapların takasının yapıldığı tarihtir

Varlık: Açık pozisyona ait kar ve zararların bakiyeye yansıtılması sonucu hesapta bulunan parayı ifade eder.

Varlıkların Tahsisi: Risk yönetimi amacı ile fonların değişik piyasalara tahsisinin yapılması işlemidir.

Volatilite (Oynaklık): Piyasadaki fiyatların, belli bir zaman aralığındaki değişimlerinin standart sapma ile ölçülmesi sonucu elde edilen göstergedir. Volatilitenin yüksekliği, piyasadaki belirsizliğin göstergesi olup riskin büyük olduğunu ifade eder.

Zararı Durdur (Stop Loss): Zararı olabildiğince düşük tutabilmek amacı ile açık olan işlemi katlanılabılır bir zarardan kapatmak için verilen emirdir.

TEŞEKKÜRLER

RİSK UYARISI

Forex piyasası kaldıraçla çalışan bir pazardır. Kaldıraç özelliği ile yüksek seviyelerde getiri ve risk içermektedir. İlk etapta yatırdığınız paranın riske atabileceğiniz kısmı kadar işlem yapmanızı öneririz. Forex yatırımları her yatırımcı için risk açısından uygun bir pazar olmayabilir. Yatırım yapmadan önce piyasanın içerdiği riskleri tam olarak anladığınızdan emin olunuz ve eğer gerek duyarsanız uzman yetkilimizden tavsiye ve yardım alınız. www.forexegiris.com web sayfamızda yer alan her türlü bilgi, grafik, araştırma sonuçları, rapor, görüş ve tavsiyeler genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, sitede müşteriler ve diğer üçüncü şahısların alım satım kararlarını destekleyebilecek yeterli bilgi bulunmayabilir. Sitemizde bulunan, bu bilgilerdeki olası hata ve eksikliklerden ve bu bilgilere dayanılarak yapılan işlemlerden doğacak her türlü maddi/manevi zararlardan ve her ne şekilde olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü zararlardan dolayı **Forex'e Giriş** sorumlu tutulamaz. İşbu kitapçık uzman personelimiz tarafından T.C. yasalarına ve sermaye piyasası mevzuatına uygun olarak hazırlanmış olup **Forex'e Giriş**'in izni olmadan izinsiz veya kaynak göstererek dahi kullanılamaz. Bu kitap(çık)ta yer alan yorum ve tavsiyelerin herhangi bir getiri garantisi bulunmamakta olup sadece bilgi amaçlıdır. Tüm bu bilgilendirmeler genel niteliktedir, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilere uygun sonuçlar doğurmayabilir.